

1 2 3 4 5 6 / 2011 / XXI.

UDÁLOST

NA VUT V BRNĚ

OBSAH

CEITEC startuje	2
VUT v Brně a Veletrhy Brno uzavřely smlouvu	5
Slavnostní akademické shromáždění	6
Top 10 Excellence VUT	9
VUT v Brně na veletrhu Gaudeamus po osmnácté	10
VUT v Brně vábilo návštěvníky MSV	12
Wave 2011	14
Rozhovor: Vladimír Hlavinka	16
Vírové turbíny z VUT míří do světa	18
5th Chemistry and Life	20
Ceny Josefa Hlávky pro nejlepší studenty	21
Hydromobil	22
Prof. Vladimír Šlapeta na kongresu UIA v Tokiu	24
Krajina papíru	26
Záchranářství jako koníček	28
Metal Inspirations 2011 Košice	30
Semestr Open Air	32
Nabídka a potřeby firem jižní Moravy	34
Exkurze talentovaných žáků ZŠ na VUT v Brně	35
Úspěšné viladomy	36
Hokejový souboj univerzit	38
VUTIUM na knižních veletrzích	40
Setkání absolventů na FP VUT v Brně	42
VUT News	42

text prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.,
Středoevropský technologický institut VUT
foto archiv CEITEC

+++

O PROJEKTU CEITEC – STŘEDOEVROPSKÝ TECHNOLOGICKÝ INSTITUT SE TOHO ZA POSLEDNÍ ROKY NAPSALO UŽ MNOHO A PŘEDPOKLÁDÁM, ŽE MNOZÍ Z VÁS UŽ VNÍMAJÍ, ŽE SE JEDNÁ O VELKOLEPÝ PROJEKT, KTERÝ PROPOJUJE VĚDY O ŽIVÉ A NEŽIVÉ PŘÍRODĚ. VUT V BRNĚ JE DRUHÝM NEJVĚTŠÍM ČLEMEM Z ŠESTIČLENÉHO KONSORCIA ŘEŠITELSKÝCH PARTNERŮ PROJEKTU CEITEC.

+++

V letošním červnu, po tisících popsaných stránkách a náročných vyjednáváních, zaznělo z Bruselu souhlasné ANO, které pak potvrdilo i české ministerstvo školství, a projekt byl 1. července 2011 zahájen a pak 26. září oficiální zahajovací konferencí slavnostně odstartován. Význam centra CEITEC pro českou ekonomiku vyjádřil svojí přítomností na konferenci nejen premiér Petr Nečas, ale i mnozí významní čeští i zahraniční odborníci z oblasti vědy a výzkumu.

Projekt je schválen a zahájen, což ale pro týmy z VUT neznamená, že práce teprve začíná. Po-
mineme-li hodiny a hodiny strávené nad sepi-
sováním žádosti, sestavováním a popisováním
výzkumných týmů, volbou plánovaných zařízení
a mnohým dalším, tisíce absolvovaných schů-
zek, jednání a prezentací, bylo již investováno

Summary:

The first finally approved large scientific-excellence-centre project was presented before a wider public at a conference held on 26th September 2001. As approved by the EC on 6th June 2011, CZK 5.2 billion will be spent on building a research institute. This funding was received jointly by the Brno universities and research institutes from the Research and Development for Innovations EU operative programme. Within three years, the institute should coordinate research in science and engineering.

nemalé množství finančních prostředků. Mnoho týmů mělo v minulosti zájem v projektu CEITEC být, ale ne všichni byli ochotni věnovat svůj volný čas přípravě nejisté budoucnosti a pravda je, že ne všechny týmy byly schopny splnit podmínku excelence. Současná situace vypadá tak, že VUT v Brně je garantem dvou ze všech sedmi výzkumných programů s celkem šestnácti vlastními výzkumnými skupinami zaměřenými na pokročilé nanotechnologie a mikrotechnologie a pokročilé materiály. Pro tyto týmy je díky projektu CEITEC zajištěno financování nákupu moderního zařízení a částečně i financování mzdových a provozních nákladů až do roku 2015.

V minulém roce byl v rámci struktury VUT v Brně zřízen vysokoškolský ústav Středoevropský technologický institut, do něhož postupně přecházejí vybraní pracovníci z Fakulty strojního inženýrství, Fakulty chemické a Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií, jejichž hlavním úkolem je řešení projektu CEITEC. Aktuálně je v centru zaměstnáno již 50 vědeckovýzkumných pracovníků a do konce roku je v plánu dalších 10. Plný provoz centra CEITEC na VUT v roce 2015 počítá s 214 pracovníky na plný nebo částečný pracovní úvazek.

Nezanedbatelným přínosem centra CEITEC, který pocítí i studenti Vysokého učení technického v Brně, bude nákup špičkových přístrojů a technologií, které by si nepochybně VUT nemohlo za současných podmínek financování vědy a školství dovolit. Na nákup přístrojů, které bude možné provizorně do roku 2013 umístit na jednotlivých fakultách, už byla zahájena výběrová řízení. Ostatní plánovaná zařízení a technologie budou umístěny až přímo do nově postavených laboratoří. Ty vyrostou v areálu kampusu VUT v Brně Pod Palackého vrchem nejpozději začátkem roku 2014. V nejbližších dnech se rozběhnou stavební práce na inženýrských sítích a začátkem příštího roku bude zahájena už výstavba budov, ve kterých budou umístěny laboratoře centra CEITEC na VUT. Tyto budovy budou postaveny na území mezi Fakultou chemickou a Fakultou elektrotechniky a komunikačních technologií v kampusu VUT.

Přestože to zní jako pohádka o tom, jak do Brna přitekly miliardy a všichni se budou mít dobře až do smrti, není tomu tak. Podmínky pro ty, kteří chtějí v centru CEITEC pracovat, jsou velmi striktně nastaveny. Klíčový důraz je kladen

právě na zmiňovanou excelenci ve vědě. Výrazně roste tlak na špičkový výzkum a vytváření odpovídajících výsledků a současně i tlak na kvalitu výsledků, která bude pravidelně jednou ročně porovnávána s mezinárodní konkurencí. Ten, kdo nebude schopen na špičkovém zařízení odvádět špičkovou práci, bude muset být v projektu CEITEC nahrazen.

Rektor Vysokého učení technického v Brně Karel Rais na zahajovacím ceremoniálu mimo jiné řekl: „Počátek příprav projektu CEITEC se datuje od roku 2004, kdy jsme se začali scházet s partnery z MU, a poté následovaly stovky hodin práce lidí, kterým je dnes třeba poděkovat – kolegům, doktorandům, podnikatelům, politikům, ale samozřejmě i vládě, která projekt schválila a podpořila... CEITEC přináší 600 nových pracovních míst a stírá hranice mezi univerzitami a Akademii věd, je to výsledek mimořádné spolupráce... Když se začalo říkat, že v Brně budujeme malé ‚Silicon Valley‘, vypadalo to zpočátku jako čiré bláznovství, ale dnes už je tu přece nějaký ten ‚Silicon Hill‘ vidět.“

(red)

VUT V BRNĚ A VELETRHY BRNO UZAVŘELY SMLOUVU O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI

text Jitka Vanýsková

+++

ZDŮRAZNIT VÝZNAM PROPOJENÍ VZDĚLÁVÁNÍ S VĚDECKOTECHNICKOU TVŮRČÍ ČINNOSTÍ, POKRAČOVAT V INTEGRACI DO STRUKTUR UNIVERZITNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ ZEMÍ EU A PROHLASIT SPOLUPRÁCI S PRŮMYSLY A OBCHODNÍMI ORGANIZACEMI, TO JSOU CÍLE SMLOUVY O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI VUT V BRNĚ A VELETRHY BRNO, A. S., KTEROU 10. ŘÍJNA 2011 PODEPSALI REKTOR VUT V BRNĚ KAREL RAIS A GENERÁLNÍ ŘEDITEL BVV ING. JIŘÍ KULIŠ.

+++

Vzájemná spolupráce se týká především aktivní prezentace výsledků jednotlivých fakult VUT v Brně na veletrzích a doprovodných programech, které oborově s činnostmi těchto fakult souvisejí. VUT bude celoročně propagováno ve veletržním areálu, kde bude mít prostor prezentovat výsledky vědeckovýzkumné práce studentů VUT. Na veletrzích se budou konat některé mezinárodní konference a semináře

organizované VUT v Brně, případně magisterské zkoušky a výstavy prací studentů VUT. Vzájemná spolupráce představuje příležitost pro efektivní přenos inovací do praxe a propojení výzkumu s průmyslovými obory, které se prezentují v rámci veletržních akcí.

„Pro nás je spolupráce s BVV významným marketingovým nástrojem, ceníme si toho, že máme možnost v tomto veletržním prostoru ukázat špičkové výsledky vědy a výzkumu, o které je v praxi zájem,“ uvedl rektor VUT v Brně Karel Rais.

Cílem vzájemné spolupráce je i snaha o posílení brněnského regionu v rámci celé republiky, zvýšení studijních, kongresových a výstavářských aktivit ve městě Brně, zkvalitnění nabídky výstavního programu BVV pro odbornou i laickou veřejnost. Také spolupráce v oblasti vzdělávacích programů a podpora projektů

VUT v Brně by měla vést k posílení konkurenční pozice na mezinárodním a národním výstavním a kongresovém trhu.

„Pro nás je velmi důležité zúčastnit se vzdělávacího procesu, mít možnost ho podpořit například formou soutěží diplomových prací na námi zadaná témata. Je to spolupráce s mladými lidmi, o kterou nám samozřejmě jde,“ doplnil generální ředitel BVV Ing. Jiří Kuliš.

Summary:

On 10th October 2011, Rector of BUT Karel Rais and general manager of BVV Trade Fairs Brno Ing. Jiří Kuliš signed a cooperation agreement. The cooperation aims to highlight the importance of links between education, science, and engineering, to carry on integration into the EU university structures, and to improve cooperation with industrial and commercial organizations.

text (red)
foto Jan Symon

+++
U PŘÍLEŽITOSTI OSLAV 17. LISTOPADU A ZALOŽENÍ PRVNÍ ČESKÉ VYSOKÉ ŠKOLY NA MORAVĚ SE 23. LISTOPADU 2011 V AULE CENTRA VUT V BRNĚ USKUTEČNILO TRADIČNÍ SLAVNOSTNÍ AKADEMICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ. V RÁMCI CEREMONIÁLU UDĚLIL REKTOR VUT V BRNĚ PROF. ING. KAREL RAIS, CSC., MBA, DVĚ ZLATÉ MEDAILE VUT V BRNĚ, NĚKOLIK STŘÍBRNÝCH MEDAILÍ A CEN REKTORA VYNIKAJÍCÍM STUDENTŮM, ABSOLVENTŮM A MLADÝM AKADEMICKÝM PRACOVNÍKŮM.
+++

REKTOR NA AKADEMICKÉM SHROMÁŽDĚNÍ DĚKOVAL I KRITIZOVAL

Akademické shromáždění zahájil předseda AS VUT doc. Dr. Ing. Petr Hanáček, který připomněl symbolický význam 17. listopadu a události vázající se k tomuto dni v letech 1939 a 1989. Následoval projev rektora Karla Raise, který využil této příležitosti k přednesení zprávy o stavu univerzity.

„Za jeden z viditelných úspěchů považuji akceptaci převážné většiny našich navržených projektů Operačního programu Věda a výzkum pro inovace a Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost ze strany MŠMT. VUT prakticky od roku 2004 spolupracuje na přípravě některých operačních programů VaVpI s ostatními brněnskými univerzitami na bázi vzájemné výhodnosti a výsledkem této spolupráce je získaný projekt Středoevropského technologického institutu (s rozsahem téměř 6 mld.), který je v historii brněnské techniky zcela mimořádný a ojedinělý,“ uvedl rektor a zdůvodnil tak, proč právě v tomto roce oceňu-je Zlatou medailí profesora Radima Vrhu, který se výrazně zasloužil o zdárný průběh a o řízení uvedeného projektu. „Pozitivní vývoj lze sledovat i na úrovni dalšího centra excelence, a to projektu IT4 Innovations, kde je VUT zastoupeno pracovníky Fakulty informačních technologií,“ dodal rektor a dále kladně ohodnotil vývoj většiny fakultních projektů tzv. regionálních

center. „Teď je velmi důležité udržet dosavadní tempo práce, protože řada projektů je časově téměř v polovině existence, avšak v čerpání finančních prostředků tomu tak zdaleka není,“ prohlásil rektor a doplnil, že v roce 2012 bude nutné věnovat velkou pozornost zabezpečení projektů špičkovými vědeckými pracovníky.

Vedle pozornosti, kterou je třeba věnovat udržitelnosti projektů, zdůraznil rektor nutnost zvyšovat vědecké výkony a tím i přísun financí zejména formou impaktovaných článků, neboť v této oblasti VUT většinou zaostává. „Výjimkou je Fakulta strojního inženýrství, která dlouhodobě a tradičně patří v mezifakultním celorepublikovém hodnocení mezi nejlepší,“ neopomněl ocenit rektor a podotkl, že vedení VUT bude i nadále podporovat ty tvůrčí a vědecké pracovníky, kteří publikují v mezinárodních impaktovaných časopisech a kteří provádějí kvalitní výzkum na evropské úrovni.

Rektor dále upozornil, že k financování univerzity má vedení (pouze) maximálně čtyři až pět možných zdrojů financování, přičemž příspěvek na vzdělávací aktivity univerzity klesá a možnost využít výnosů z transferu výsledků výzkumné činnosti do komerční sféry je nedostatečně využívána, což se odráží v objemu výnosů z prodeje univerzitního duševního vlastnictví

firmám. „VUT málo prodává jako instituce, možná na rozdíl od jednotlivých zaměstnanců,“ doplnil rektor. I pátý možný finanční zdroj, mimo jiné např. sponzorské příspěvky poskytované od podnikatelských subjektů, označil za neodpovídající postavení univerzity ve společnosti.

„Získali jsme téměř 9 miliard prostředků operačních programů EU, což přináší také další mimořádné závazky ze strany VUT, zejména tam, kde se VUT musí podílet na spolufinancování (...) Toto dofinancování znamená převod neinvestičních prostředků, určených na vzdělávací činnost celého VUT na investiční prostředky, které jsou určeny pro konkrétní projekt či konkrétní fakultu. V situaci, kdy dochází k permanentnímu poklesu prostředků určených na vzdělávání a již třetím rokem jsou kráceny finanční prostředky resortu (letos zatím o 1,3 miliardy korun), nebude rozhodování managementu VUT a Akademického senátu jednoduché,“ uvedl rektor a dodal, že je možné, že situace dospěje do fáze, kdy si bude VUT muset zajistit překlenovací úvěr. Tomuto kroku bude muset předcházet široká diskuse se členy AS VUT, jako představiteli akademické obce VUT, o získání tohoto úvěru.

„Při diskusi o finanční problematice už prakticky třetí rok upozorňuji na vnější problémy,

způsobené nejasnou a nekoncepční politikou ministerstva školství, která mimo jiné pokračovala např. v tvorbě (nyní) velmi vágního záměru zákona o VŠ, v neinformovanosti akademické obce o věcném záměru zákona o finanční podpoře studentů apod. Nekoncepční vedení ministerstva školství má mnoho rovin, mezi něž patří nelogická finanční preference regionálního školství, ne zcela jasná strategie v tvorbě vyhlášených operačních programů, chybějící podpora špičkových univerzit společně s postihy těch veřejných a státních univerzit, které nejsou prakticky schopny plnit ani základní výzkumné povinnosti atd. atd.,“ uvedl rektor. Prohlásil dále, že každodenní komunikace s představiteli českého průmyslu ho utvrzuje v existenci reálné možnosti dílčího zvýhodnění některých technických oborů, jako řešení kritického nedostatku inženýrů v některých oborech, avšak tento názor rektorů technických univerzit zůstává dlouhodobě prakticky bez odezvy. „Proto v letošním roce část prostředků z rozvojových programů chceme nasměrovat do finanční podpory nově příchozích posluchačů na naši univerzitu a pro nově příchozí posluchače 1. ročníků zavést prospěchové stipendium. Kombinací tohoto opatření se schopností zajistit většinu posluchačů kvalitní ubytování na kolejích chceme zvýšit zájem uchazečů o VUT i do budoucna,“ řekl rektor.

Summary:

Traditionally, the Brno University of Technology Academics gathered at the BUT Centre Hall on 23rd November to celebrate an anniversary of the events of 17th November. In a ceremony, BUT Rector prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA, awarded BUT gold medals to prof. Ing. Radimír Vrba, CSc., and RNDr. Vlasta Krupková, CSc.; next he decorated excellent students, graduates, and young teachers with silver medals, and rector prizes.

Rektor ve svém projevu dále ocenil kvalitní a konstruktivní spolupráci Akademického senátu VUT s vedením školy, což je v podmínkách VUT považováno téměř za samozřejmé, i když ve srovnání s ostatními univerzitami je tato situace spíše výjimečná. Dále rektor vyzdvihl kontinuální posilování spolupráce univerzity s praxí, kde skvělým příkladem veřejného uznání je ocenění prof. Pochylého v soutěži Česká hlava udělené za využití metody odstraňování toxických sinic z vodních nádrží.

„Za podstatnou považuji velmi těsnou strategickou spolupráci s jihomoravským hejtmanstvím. VUT tradičně i v minulém roce získalo prostřednictvím inovačních voucherů nejvíce zakázek mezi brněnskými vysokými školami a participujícími ústavy Akademie věd ČR,“ uvedl rektor a dále vyzdvihl spolupráci s Hospodářskou komorou a s Jihomoravským inovačním centrem. „Proto projektujeme společný vědeckotechnický park, jenž bude postaven v blízkosti budov Středoevropského technologického institutu,“ dodal rektor.

Na závěr svého projevu rektor konstatoval, že i přes zmíněné problémy udělalo VUT od posledního Akademického shromáždění hodně práce, a poděkoval nejbližším spolupracovní-

kům, zvláště pak všem vyznamenaným. Poté rektor VUT v Brně Karel Rais předal Zlaté medaile RNDr. Vlastě Krupkové, CSc., (FEKT) a prof. Ing. Radimíru Vrbovi, CSc., (CEITEC).

Dále udělil Stříbrné medaile těmto zasloužilým pracovníkům: prof. RNDr. Vladimíru Aubrechtovi, CSc., (FEKT), Ing. Miloši Eysseltovi, CSc., (FIT), prof. Ing. arch. Janu Koutnému, CSc., (FA), doc. Ing. Márii Režňákové, CSc., (FP), prof. PhDr. Janu Sedlákovu, CSc., (FaVU), doc. Ing. Miroslavu Škopánovi, CSc., (FSI), prof. Ing. Břetislavu Teplému, CSc., (FAST).

Na závěr předal Ceny rektora těmto vynikajícím studentům, absolventům a mladým akademickým pracovníkům: MgA. Julii Kačerovské (FaVU), Ing. arch. Michalu Křištofovi (FA), Ing. Janu Neumanovi (CEITEC), Ing. Viktoru Pušovi (FIT), Elišce Rekové (FP), Tomáši Svobodovi (FEKT), Ing. Boženě Vacenovské (FAST) a týmu studentů z FSI podílejícímu se na vývoji Formule Student: Bc. Janu Ševčíkovi, Bc. Michalu Janouškovi, Bc. Jiřímu Malíkovi a Bc. Michalu Melounkovi.

**Všem vyznamenaným
srdečně blahopřejeme!**

TOP 10 EXCELENCE VUT

+++

NA ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY VUT V BRNĚ, KTERÉ SE KONALO 21. ŘÍJNA 2011, PŘEDAL REKTOR PROF. ING. KAREL RAIS, CSc., MBA, PÍSEMNÁ OCENĚNÍ A PENĚŽNÍ ODMĚNY NEJLEPŠÍM VÝZKUMNÍKŮM VUT ZA SKVĚLÉ VÝSLEDKY V SOUTĚŽI TOP 10 EXCELENCE. VŠEM ÚSPĚŠNÝM BADATELŮM VUT ZA JEJICH PRÁCI VE VÝZKUMU A VÝVOJI OSOBNĚ PODĚKOVAL.

+++

První ročník soutěže o nejproduktivnější pracovníky ve výzkumu a vývoji na VUT v Brně s názvem Top 10 Excellence VUT byl vyhlášen v roce 2007. Hlavním cílem akce je podnitit tvůrčí iniciativu a koncentraci na kvalitní výsledky badatelské činnosti a nepřímo tak reagovat na rostoucí tlak poskytovatelů veřejné podpory výzkumu a vývoje, aby podpořené projekty vedly ke kvalitním výstupům vědy a výzkumu.

Soutěž má dvě kategorie:

1) Kategorie „základního a aplikovaného výzkumu“ se týká výsledků typu J – odborné periodi-

kum, B – kniha, C – kapitola v knize, D – článek ve sborníku.

2) Kategorie „technologická“ se týká výsledků typu P – patent, T – užitný vzor, ověřená technologie, poloprovoz, uplatněná metodika, autorizovaný software.

Seznam prvních deseti nejúspěšnějších výzkumníků v každé kategorii bude zveřejněn na webové stránce VaV rektorátu VUT v Brně. Vítěz každé kategorie obdrží odměnu rektora ve výši padesát tisíc korun.

NEJLEPŠÍ PRACOVNÍCI S UDÁNÍM POČTU BODŮ

V KATEGORII TECHNOLOGICKÉ: Matějka Libor, Ing., CSc. Ph.D. (864), Pěncík Jan, Ing., Ph.D. (850), Kotlík Josef, Ing., CSc. (758,43), Lavický Miloš, Ing., Ph.D. (500), Hlavínek Petr, doc. Ing., CSc. (400,67), Bureš Jiří, Ing., Ph.D. (342), Mazůrek Ivan, doc. Ing., CSc. (328), Drochytka Rostislav, prof. Ing., CSc. (290), Pařílková Jana, doc. Ing., CSc. 278), Valach Soběslav, Ing. (276).

V KATEGORII PUBLIKAČNÍ: Jančář Josef, prof. RNDr., CSc. (422,93), Druckmüller Miloslav, prof. RNDr., CSc. (395,17), Maca Karel, prof. RNDr., Dr. (301,38), Kukačka Josef (244), Bartoníčková Eva, Ing., Ph.D. (234,89), Kučerík Jiří, doc. Ing., Ph.D. (232,27), Hubálek Jaromír, doc. Ing., Ph.D. (224,15), Bálková Radka, Ing., Ph.D. (183), Hliněná Dana, RNDr., Ph.D. (182,07), Křupka Ivan, prof. Ing., Ph.D. (176,63), Pekař Miloslav, prof. Ing., CSc. (159,13).

Summary:

At a meeting of the BUT Scientific Board held on 21st October 2011, BUT Rector prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA awarded written honourable mentions and financial rewards to the best BUT researchers for their outstanding results in a Top 10 Excellence competition. The competition is divided into two categories: basic & applied research and technology.

text (red)
foto Zuzana Balgová

VUT V BRNĚ NA VELETRHU GAUDEAMUS PO OSMNÁCTÉ

+++

VE DNECH 1.–4. LISTOPADU 2011 SE NA BRNĚNSKÉM VÝSTAVIŠTI USKUTEČNIL JIŽ 18. ROČNÍK VELETRHU GAUDEAMUS, KTERÝ JE TRADIČNĚ POŘÁDÁN VE SPOLUPRÁCI S VUT V BRNĚ. BRNĚNSKÁ TECHNIKA STÁLA U ZRODU TOHOTO VELETRHU, A SVÉ NABÍDKY VZDĚLÁVÁNÍ PŘEDSTAVÍ TEDY JIŽ PO OSMNÁCTÉ.

+++

Lákadlem expozice VUT v Brně, celé v červené barvě s výrazným vysokým pětimetrovým „kominem“, který nese název univerzity a všech fakult a Vysokoškolských ústavů, byl automobil Formule z dílny studentů Fakulty strojního inženýrství. Na každém z deseti stánků expozice bylo možné najít nejen informační materiály fakulty nebo vysokoškolského ústavu, ale také časopis Jdi.na.vutbr.cz v nové, velmi progresivní podobě s 3D fotografiemi a QR kódy. Ty umožní dostat se okamžitě po sejmutí tohoto kódu mobilním telefonem na prodloužené verze rozhovorů, které jsou umístěny online na <http://jdi.na.vutbr.cz/>.

VUT v Brně bylo také garantem expozice „Pojďte si hrát s technikou“. Jeho doprovodný program, do něž se zapojilo sedm největších českých technických univerzit, byl zaměřen na popularizaci technických studijních oborů. Návštěvníci si mohli pod vedením odborníků z Fakulty informačních technologií vytvořit odznak – hvězdičku s LED diodami rozsvěcujícími se ve sledu, ve kterém byly naprogramovány. Dalším exponátem VUT byl mediálně slavný robot záchranář ORPHEUS, tradičně přitažlivé byly i experimenty mladých chemiků z Fakulty chemické VUT v Brně.

Na veletrhu bylo zastoupeno 185 samostatných vystavovatelů, 235 fakult a přes 3 500 studijních oborů, které lze studovat v České republice nebo na zahraničních školách. Kromě tuzemských škol zde bylo zastoupeno 47 renomovaných zahraničních univerzit a vysokých škol ze 14 zemí, nejenom z členských států Evropské unie.

Ze zahraničních vystavovatelů vzbuzovala snad největší pozornost expozice Velvyslanec-

tví Kanady a vůbec poprvé zde své vzdělávací programy představila Evropská komise a Evropský parlament – Evropská komise iniciativu Mládež v pohybu, zaměřenou na příležitosti studovat, pracovat a učit se v zahraničí. V nepřetržitém programu s návštěvníky besedovali ti, kdo se v naší republice účastnili evropských projektů nebo cestovali do zahraničí v rámci programů Evropské unie za studiem, prací nebo jako dobrovolníci.

Veletrh Gaudeamus byl slavnostně zahájen 1. 11. 2011 v přednáškovém sále A pavilonu F. Organizační garant veletrhu a předseda představenstva MP-Soft, a. s., Ing. Pavel Mikula, zde prohlásil: „Cílem je zvýšit počet mladých lidí, kteří získávají studijní i pracovní zkušenosti za hranicemi.“ Představitel Generálního ředitelství pro vzdělávání a kulturu Evropské komise Karel Barták zase studentům slíbil, že zástupci Evropské komise udělají maximum nejen pro to, aby studentům umožnili studovat v zahraničí, ale aby jim zde pomohli i sehnat odpovídající uplatnění. Závěrečný projev

a čestné slavnostní zahájení veletrhu bylo svěřeno velvyslankyni Kanady v České republice Valerii Raymond.

V průběhu veletrhu proběhl letos již III. ročník soutěže o nejlepší expozici. Výsledky soutěže byly vyhlášeny na společenském večeru veletrhu, který proběhl 2. listopadu od 19 hodin v prostorách Centra VUT v Brně, Antonínská 1, a následující den zveřejněny na www.vutbr.cz. Absolutním vítězem se stalo se svou bezkonkurenčně nejpřitažlivější expozicí ČVUT.

Summary:

An 18th Gaudeamus education fair was held from 1st to 4th November 2011 with BUT being its traditional exhibitor, who was at the birth of this event. At its stand, visitors could find information materials of its faculties as well as the journal Jdi.na.vutbr.cz in a new coat with 3D pictures and QR codes. BUT also sponsored an event called “Come on and play with technology” with seven largest Czech technical universities participating.

text Jitka Vanýšková
foto Jana Novotná

+++
TECHNICKÉ UNIVERZITY A JEJICH VÝZKUMNÁ CENTRA, MEZI NIMI I VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ, V RÁMCI 53. ROČNÍKU MEZINÁRODNÍHO STROJÍRENSKÉHO VELETRHU 3.–7. ŘÍJNA 2011 OPĚT PŘEDSTAVILY SVÉ VÝZKUMNÉ PROJEKTY. DO TŘETÍHO ROČNÍKU TAK VSTOUPIL TRANSFER TECHNOLOGIÍ A INOVACÍ – PROJEKT PREZENTACÍ VYSOKÝCH ŠKOL A JEJICH VĚDECKOVÝZKUMNÝCH KAPACIT NABÍZENÝCH PRŮMYSLU.
+++

MSV

VUT V BRNĚ VÁBILO NÁVŠTĚVNÍKY

Elektromobil, roboti, závodní automobil, ale i mobilní digitální rentgenový přístroj a CT přístroj SCIOX – tyto a další exponáty VUT v Brně přitahovaly návštěvníky veletrhu na stánek v pavilonu A2. Studenti Fakulty informačních technologií VUT v Brně tu předváděli také embedded miniaturní Dopplerův radar pro měření rychlosti a vzdáleností, který lze použít i v prostředí se špatnou viditelností. S jeho pomocí zjistili, že zatímco první den veletrhu expozici VUT navštívilo necelých 1 500 diváků, v dalších dnech jich bylo mnohonásobně víc.

Největší zájem budil stejně jako vloni elektromobil SUPER EL II VUT, který vyvinuli studenti VUT v Brně v čele s duchovním otcem projektu Ing. Jaromírem Marušincem. Elektromobil má za sebou zatěžkávací zkoušku: zúčastnil se mezinárodního závodu elektromobilů WAVE 2011 napříč Evropou (více na s. 14). Pozornost však přitahoval také hydromobil, další ekologicky významný exponát, který je vyvíjen týmem studentů pod vedením prof. Josefa Nevrlého z Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně

a který bylo možné obdivovat na volné ploše za pavilonem A (více na s. 10). Zde byly k vidění také dva pneumobily ze stejného pracoviště. S jedním z nich se studenti letos zúčastnili mezinárodního závodu pneumobilů v maďarském Egeru a chystají se na další ročník.

K atraktivním exponátům patřila i vylepšená verze robota Orfeus – Orpheus-Explorer, kterou zde představila Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií, stejně jako další robot – Scorpio, jehož přednosti lze nejlépe využít ve vnitřních prostorech, kde je schopný překonat i takové překážky, jako je schodiště.

Magnetem stánku bylo i studentské vozidlo mezinárodní kategorie Formule Student, které sestrojili studenti posledního ročníku navazujícího magisterského studia Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. Na projektu se podíleli také studenti Fakulty podnikatelské a Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií, stavba byla financována firmou Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, která je partnerem VUT v Brně. Vozidlo s prostorovým trubkovým rámem se

zúčastnilo akce Formula Student UK 2011 Event – Silverstone ve Velké Británii.

Méně nápadným, ale neméně obdivovaným studentským počinem na stánku VUT byl i rentgenový a CT přístroj SCIOX. Jeho autorem je Tomáš Svoboda, nynější student Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií, který s přístrojem zvítězil v soutěži České hlavičky 2010 (více viz Události na VUT 4/2011, s. 20). Exponát se dnes může pochlubit dalšími oceněními, jako je první místo v soutěži Technology Cup 2011, a významným úspěchem je čtvrté místo v soutěži Intel ISEF 2011 v Los Angeles v USA.

Summary:
Brno University of Technology together with other technical universities and their research centres were again given an opportunity to present their research projects at the 53rd International Engineering Fair held from 3rd to 7th October 2011. Electric car, robots, racing car as well as mobile digital X-ray device and CT SCIOX device – these and other BUT exhibits placed in Pavilion A1 attracted trade visitors like a magnet.

WAVE 2011

text (red)
foto Michaela Dvořáková

+++

ELEKTROMOBIL SUPER EL VUT S POSÁDKOU Z VUT V BRNĚ SE V ZÁŘÍ TOHOTO ROKU ZÚČASTNIL ZÁVODU ELEKTROMOBILŮ WAVE 2011, JEHOŽ INICIÁTOREM A ŘEDITELM BYL LOUIS PALMER, VELKÝ PROPAGÁTOR OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE, KTERÝ JAKO PRVNÍ OBJEL PLANETU V SOLÁRNÍM AUTĚ SOLARTAXI. ÚČASTNÍKY ZÁVODU BYLO 25 PŘEVÁŽNĚ EVROPSKÝCH POSÁDEK, VÝJIMKOU BYLA JEN POSÁDKA Z INDIE.

+++

Jak už jsme v Událostech informovali, vozidlo VUT v Brně SUPER EL VUT je elektrická Škoda Superb vzniklá z projektu Superbel ve spolupráci VUT a EVC Group. Dojezd činí až 250 km, z nuly se nabíjí třífázově 32 A celkem 6 hodin a maximální rychlost je závislá na aktuálním nastavení 70 kW elektromotoru. (Více o vozu SUPER EL VUT Události 7–8/2010, s. 7.) Za volantem vozu SUPER EL VUT se střídala šestičlenná posádka. Jako první za volant usedl Jaromír Marušinec, duchovní otec elektromobilu, jinak ředitel Centra výpočetních a informačních služeb VUT v Brně.

Hromadný start se uskutečnil v neděli 11. 9. 2011 v Paříži, nedaleko Champs-Élysées. Po skupinovém fotografování absolvovaly vozy přehlídkovou jízdu po Champs-Élysées, třikrát obkroužily Vítězný oblouk a vyrazily z Paříže. Jízdní rychlost nepřesahovala stovku. Hodnotila se nejrůznější kritéria, přičemž rychlost mezi ně nepatřila. Šlo tady o hospodárnost a ekologičnost provozu, a tak místo ručičky palivové nádrže musí řidič sledovat displej s ikonou baterie. Celý peleton nabíjel zelenou energii z obnovitelných zdrojů a cílem závodu je tuto myšlenku šířit dále.

Závod vedl přes Brusel, Frankfurt n. Mohanem, Winterthur, Vaduz, Augsburg, Salcburg a Vídeň do Brna. Sem dorazily elektromobily 24. září, aby u Wannieck gallery doplnily energii a zapožovaly fotografům. Pak už je čekal jen závěrečný úsek trati přes Jihlavu do Prahy a v neděli 25. září svůj závod, v němž nešlo o rychlostní rekordy, oficiálně ukončily v Praze na Staroměstském náměstí. Celkově tak závodníci najeli 2 800 km.

V čem během závodu vynikal náš elektromobil a jak uspěl ve srovnání s ostatními vozy, jsme se zeptali Jaromíra Marušince. „Kdekoli jsme

Summary:

A SUPER EL VUT electric car with a crew of six people from Brno University of Technology took part in a WAVE 2011 electric-car race initiated and managed by Louis Palmer, a staunch promoter of renewable energy sources. In the almost 3000 km race from Paris to Prague attended by 25 mostly European crews, the BUT electric car came in among the best five.

s elektromobilem VUT SUPER EL II zastavili, museli jsme na rozdíl od ostatních vozidel vozit místní osobnosti, protože naše vozidlo považovali za jediné opravdové auto – pohodlnou limuzínu, kterou by si chtěli koupit. Ostatní vozidla byla buď miniauta, nebo tříkolky, většinou z lamina nebo karbonu, bez topení, kufru a posilovačů. Náš 2 tuny těžký elektromobil měl hendikep v disciplínách jako tlačení vozidla, spotřeba energie, futuristický

design. Naopak vynikal v disciplínách pohodlí, rychlost nabíjení a velikost kufru, který není vůbec zmenšený bateriemi. Překvapivě úspěšný byl v disciplínách akceleraace, která se měřila v Brně u Vaňkovky, a v disciplíně rychlosti, která se měřila na závodním okruhu Zolder. Náš elektromobil vynikal také spolehlivostí – zvládl i mrazivé vysokohorské průsmyky za Furkapass ve švýcarských Alpách, kde byla pro dlouhé etapy důležitá kvalitní rekuperace

a výkon pro překonání dlouhých stoupání přes 16 stupňů,“ říká Jaromír Marušinec.

Víc než závod je Wave 2011 „demonstrační“ vyjíždkou. Ano, může nás těšit, že „přestavěný“ Superb je mezi pětkou nejlepších – rozuměj nejrychlejších a nejpohodlnějších – vozů. Ale o to nejde. Tahle auta se dřív nebo později prosadí. Je to budoucnost, byť přesně nevíme, jakou bude mít podobu.

VLADIMÍR HLAVINKA

+++Pane řediteli, když jste se v mládí rozhodl pro studium oboru jaderné stroje a zařízení na VUT, byl jste už tehdy přesvědčen, že jaderná energie je správnou cestou? Myslím, že otázkou není, zda cesta výroby jaderné energie je ta správná. Takto jsem nikdy neuvažoval – je spousta cest a každá je vhodná za jiných podmínek. Já jsem spíše přemýšlel o tom, že z pohledu technologie šlo o nejzajímavější cestu a v dané době technicky nejatraktivnější. Stát, který má vyspělý jaderný průmysl a je schopen samostatně provozovat jaderné elektrárny, je ve skupině technologicky nejvyspělejších států.

+++ČEZ dlouhodobě spolupracuje s VUT v Brně, pořádá pro studenty prázdninové stáže ve svých jaderných elektrárnách apod. Považujete absolventy VUT za potenciálně kvalitní posilu týmu ČEZ? Jak sleduji činnost VUT a i vzhledem k tomu, že dva moji synovci studují VUT, mám online informace a nemám o kvalitu absolventů VUT v Brně obavy.

+++Letos v létě se uskutečnila pracovní cesta vládní delegace do USA, která jednala o spolupráci našich vysokých škol v oblasti jaderné-

ho vzdělávání na Texas A&M University – co mohou nabídnout čeští vědci? Do Skupiny ČEZ patří Ústav jaderného výzkumu Řež, a. s., kde jsem předsedou dozorčí rady, takže myslím, že mám dostatečné informace pro následující tvrzení z oblasti vědy a výzkumu. Jsme jedna z mála zemí, vedle světových velmocí, která má rozvinutý jaderný výzkum, je schopna provozovat výzkumné reaktory a provádět jak základní, tak aplikovaný výzkum v jaderné oblasti. Máme co nabídnout, máme velice solidní personální základnu jak ve výzkumných ústavech, tak na školách, jen se musíme zamyslet, jak více propojit školy, výzkum a praxi. Jeden takový projekt vzniká při Centru výzkumu Řež a já doufám, že se nám v rámci této organizace podaří nad společnou prací tyto tři složky propojit.

+++V těchto dnech se s projednáváním do- stavby Temelína znovu dostává do popředí otázka jaderné energie – jak byste případným pochybovačům jednoduše vysvětlil priority jaderné energetiky v energetickém mixu naší země? Já bych jen doporučil všem, ať se oprostí od uvažování v rámci několika let a snaží se dívat na svět s nadhledem desítek let. Pokud se

díváme z nadhledu několika let třeba do roku 2020, tak nevidíme problém s energetickými zdroji, fungují nám v ČR jaderné elektrárny, uhelné a vodní elektrárny a jsou doplněny možná nějakou plynovou elektrárnou a obnovitelnými zdroji. Vše funguje a je spolehlivá dodávka elektrické energie. S nadhledem roku 2030 je to už horší, Dukovany nastupují do posledního desetiletí provozu (celkově cca 1 000 MW instalovaného výkonu), odstavíme poslední fungující uhelné elektrárny (cca 6 000 MW) a zůstane nám Temelín, vodní elektrárny, nějaká plynová elektrárna a obnovitelné zdroje. V roce 2040 je to ještě horší, zde už nemáme Dukovany. Udělám-li predikci spotřeby, která asi nebude razantně klesat, alespoň neznám technologický důvod, proč by měla, možná na rozdíl od deklarací některých politiků, kteří ten důvod znají, chci-li splnit pokles emisí o 80 procent, jak to je stanoveno v Road Map 2050, a nechci-li být surovinově přehnaně závislý, pak se ptám, kdo zná jiný způsob výroby elektrické energie, který nahradí odstavené zdroje, než je způsob výroby z jádra. Nevylučuji, že během 40 let se nějaký způsob objeví, ale teď musíme pracovat s tím, co známe...

ptala se Jana Novotná
foto archiv ČEZ

Mgr. Ing. Vladimír Hlavinka (1966) absolvoval studium na Fakultě strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně, obor tepelné a jaderné stroje a zařízení, a dále studium na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V letech 1989–1991 pracoval ve Výzkumném ústavu jadrových elektrárn Trnava, v letech 1991–2000 v energetické společnosti ČEZ, a. s., a od roku 2000 ve společnosti ALTA, a. s., kde působil jako člen představenstva a odpovídal za organizaci a řízení, právní službu a akvizice. Do Skupiny ČEZ se vrátil v průběhu roku 2006, kdy zastával funkci ředitele úseku elektráren a zároveň působil jako ředitel Jaderné elektrárny Temelín. Od 1. 1. 2008 je členem představenstva společnosti ČEZ, a. s., a zároveň ředitelem divize výroba.

VÍROVÉ

TURBÍNY Z VUT MÍŘÍ DO SVĚTA

text prof. Ing. František Pochylý, CSc., Odbor fluidního
inženýrství Viktora Kaplana, FSI VUT v Brně
foto archiv Odboru fluidního inženýrství

+++

V RÁMCI SPOLUPRÁCE VUT V BRNĚ S FIRMOU ČEZ VZNIKL PROJEKT, JEHOŽ CÍLEM JE ROZŠÍŘENÍ VÍROVÉ TURBÍNY, KTERÁ BYLA VYVINUTA NA VYSOKÉM UČENÍ TECHNICKÉM V BRNĚ, V MEZINÁRODNÍM MĚŘÍTKU. JEJÍM AUTOREM JE PROFESOR FRANTIŠEK POCHYLÝ Z ODBORU FLUIDNÍHO INŽENÝRSTVÍ V. KAPLANA NA FSI VUT V BRNĚ. ZA TENTO PŘEVRAVNÝ OBJEV BYL JEHO AUTOR JIŽ V ROCE 2008 VYZNAMENÁN CENOU MĚSTA BRNA V KATEGORII TECHNICKÝ POKROK A PŘEDTÍM I CENOU MINISTRNY ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ZA VÝZKUM A CENOU INŽENÝRSKÉ AKADEMIE ČR.

+++

Historie realizace vírové turbíny je podobná jako u turbíny Kaplanovy, která byla přijímána technikou veřejností s velkou nedůvěrou. Důvěryhodnost přinesla až první realizace. V lokalitě Krásnéves byly realizovány tři vírové turbíny o celkovém instalovaném výkonu 10 kW. Jejich překvapivá jednoduchost a nízká cena inspirovala výrobce malých vodních turbín Strojírny Brno k realizaci vírové turbíny o poměrně vysokém výkonu v Podhradí na řece Odře. Provozní vlastnosti těchto turbín přesvědčily i firmu ČEZ, a. s., k podpoře výzkumu vírových turbín a v rámci spolupráce byl zpracován projekt, jehož cílem je optimalizace provozních parametrů vírových turbín a rozšíření jejich konstrukčních variant.

Kromě výzkumu jsou připravovány dva prototypy vírových turbín k využití ve dvou malých vodních elektrárnách. Cílem má být vyšší propagace vírových turbín pro stavbu malých říčních vodních elektráren s nízkými náklady.

V lokalitě Dlouhé Stráně bude postavena malá vodní elektrárna s unikátní dvoustupňovou turbínou s logem VUT v Brně, která bude sloužit k výrobě elektrické energie a k propagaci vírové turbíny v mezinárodním měřítku. Pro instalaci vírové turbíny v další malé vodní elektrárně je

připravována vírová turbína s novou hydraulikou. Ve hře jsou dvě lokality, jedna na řece Vydře na Šumavě, druhá na řece Svratce v Brně-Komíně – obě s průtokem okolo 3 m³/s a spádem přibližně 2 m. Díky jednoduché konstrukci při zachování vysoké hydraulické účinnosti a nízkým nákladům se podařilo vyvinout soustrojí, jehož návratnost nepřekračuje 10 let. Pro zmíněné lokality se na Odboru fluidního inženýrství VUT vyvíjejí nové stroje.

Na zmíněný projekt navazují další dva projekty ve spolupráci s firmou Strojírny Brno, a. s., a Elzaco, spol. s r. o. Prostřednictvím těchto firem a spolupráce s ČEZ, a. s., se vírová turbína dostane do povědomí nejen u nás, ale i v zahraničí. Vírová turbína tak významně přispěje k ochraně životního prostředí a umožní využívání elektrické energie v ostrovním prostředí tam, kde nejsou vybudovány rozvodné sítě, tedy zejména v Africe a Jižní Americe.

Vírová turbína je v současnosti řešena ve čtyřech variantách. První varianta využívá spády do 5 m a je vhodná pro všechny říční toky. Lze ji provozovat v přímoproudém a násoskovém provedení. Vhodným umístěním jsou například všechny druhy jezů. Ve většině případů nepotře-

buje převodovku ani rozváděcí aparát, což značně zjednodušuje její konstrukci a snižuje cenu, přitom pracuje s účinností více než 85 procent. Další variantou je turbína s prstencovým motorem, kdy je oběžné kolo součástí protékajícího generátoru. Tato tzv. krátká varianta je vhodná pro umístění do baterií, zejména využitím stávajících konstrukcí jezů. Turbína byla vyvinuta ve spolupráci se společností VUES Brno, s. r. o. Třetí varianta využívá tzv. diskového generátoru a její provedení je univerzální, neboť lze výkon turbíny regulovat. V současnosti se vytváří nová varianta s kaskádovou mříží, která umožní práci turbíny pro vyšší spády až do 12 m.

Summary:

As part of BUT-ČEZ cooperation, a project exists to promote a swirl turbine designed at BUT on an international scale. The turbine's author is Professor František Pochylý from the Victor Kaplan Department of Fluid Engineering at the BUT Faculty of Mechanical Engineering. One swirl turbine will be installed at Dlouhé Stráně in the Jeseníky mountains with another two being prepared for installation on the river Vydra in the Šumava mountains and on the river Svratka in the Brno city part of Komín.

5TH CHEMISTRY AND LIFE

text Ing. Pavel Diviš, Ph.D., Ústav chemie potravin a biotechnologií FCH VUT v Brně

+++

CHEMICI VŽDY ODVEDLI DOBRÉ DÍLO, KDYŽ PRACOVALI SPOLEČNĚ, VE VZÁJEMNÉ DŮVĚŘE, S JASNĚ VYZNAČENÝMI CÍLI A POMĚRY. SETKÁNÍ CHEMIKŮ TRADIČNĚ PŘÍSPÍVÁ K USKUTEČNĚNÍ SPOLUPRÁCE A VYJADŘUJE POTŘEBY NAŠÍ DOBY.

+++

V roce 1999 se Fakulta chemická VUT v Brně pokusila založit tradici setkávání chemiků v rámci konference Chemistry and Life. Lze konstatovat, že se záměr vydařil a konference se stala vyhledávanou akcí. Ve dnech 14.–16. září 2011 se konal již pátý ročník této konference. Záštitu nad konferencí, která se stala součástí oslav připomínajících 100. výročí od založení Fakulty chemické na tehdejší C. k. České vysoké škole technické v Brně, převzal rektor Vysokého učení technického v Brně prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA. Odborný program konference byl rozdělen do čtyř sekcí, které uvedly plenární přednášky prof. Jany Hajšlové z VŠCHT v Praze, prof. Alana J. Lesse-

ra z University of Massachusetts, prof. Martina Chaplina z London South Bank University, doc. Martina Palou a prof. Jána Híveše ze Slovenské technické univerzity v Bratislavě a prof. Turida Rustada z Norwegian University of Science and Technology. Celkem se konference zúčastnilo 236 odborníků, akademických pracovníků a studentů doktorských studijních programů z 11 zemí světa, kteří své výsledky prezentovali jednak přednáškou (56), jednak formou plakátové prezentace (248).

Abstrakty všech prezentovaných příspěvků byly otištěny ve speciálním čísle časopisu Chemické Listy (Chem Listy 105, s. 871–1074, ISSN 0009-2770), navíc byla autorům nabídnuta možnost publikování plného znění příspěvků v časopise Chemical Papers. Kromě odborného programu konference byl pro účastníky připraven také bohatý doprovodný program. Řada zahraničních návštěvníků uvítala možnost prohlídky města Brna s průvodcem či výletu do Lednicko-valtického areálu a všichni ostat-

ní pak návštěvu historického vinného sklepa v Čejkovicích, spojenou s ochutnávkou archivních vín a s posezením u cimbálové muziky. Program konference byl ukončen odborným seminářem projektu ChemPoint – vědci pro chemickou praxi, na kterém byly prezentovány významné objevy z oblasti chemie a příbuzných oborů, jež byly úspěšně uplatněny v průmyslu, a předány ceny za nejlepší plakátová sdělení v jednotlivých sekcích.

Summary:

In 1999 the BUT Faculty of Chemistry started a tradition of holding a Chemistry and Life conference, a meeting opportunity for chemists. Today it is clear that their plan has been successful with the conference becoming a widely attended event. Already the fifth conference was held from 14th to 16th 2011 as part of the celebrations of the anniversary of the BUT Faculty of Chemistry, which was established at the then Royal and Imperial Czech Technical University in Brno exactly 100 years ago.

CENY JOSEFA HLÁVKY PRO NEJLEPŠÍ STUDENTY

+++

STEJNĚ JAKO V MINULÝCH LETECH BYLA I LETOS UDĚLENA CENA JOSEFA HLÁVKY NEJLEPŠÍM STUDENTŮM A ABSOLVENTŮM VYBRANÝCH VEŘEJNÝCH VYSOKÝCH ŠKOL, MEZI NIMI I VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ. SLAVNOSTNÍ AKT SE USKUTEČNIL 16. LISTOPADU 2011 V SÍDLE NADACE „NADÁNÍ JOSEFA, MARIE A ZDEŇKY HLÁVKOVÝCH“, NA ZÁMEČKU V LUŽANECH U PŘEŠTIC.

+++

Slavnosti se zúčastnili představitelé Nadání, dále představitelé vysokých škol, Akademie věd a dalších kulturních a vědeckých institucí. Za VUT v Brně byl kromě oceněných studentů přítomen prorektor pro výzkum prof. RNDr. Michal Kotoul, DrSc. Ing. Zdeněk

Dančák bohužel uvízl v mlze na dálnici D1, takže o slavnostní ceremoniál přišel.

NADACE „NADÁNÍ JOSEFA, MARIE A ZDEŇKY HLÁVKOVÝCH“

Posláním Nadání je podporovat vědecké, literární a umělecké snahy českého národa, přispívat k uspokojování jeho kulturních potřeb a podporovat potřebné a nadané studující na českých vysokých školách pražských v souladu s vůlí zakladatele Nadání. Dále je posláním Nadání podporovat zejména prostřednictvím Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky úsilí, které směřuje k tomu, aby šířením a získáváním odborných vědomostí a znalostí mohl český národ obstát v ekonomické soutěži evropských národů.

V LETOŠNÍM ROCE ZÍSKALI OCENĚNÍ TITO STUDENTI A ABSOLVENTI VUT V BRNĚ:

**ING. ZDENĚK DANČÁK, FSI
ING. VÁCLAV BARTOŠ, FIT
BC. TOMÁŠ TESKA, FEKT
ING. VOJTĚCH ENEV, FCH
MGA. MICHAELA MIKOVČÁKOVÁ, FAVU
VŠEM OCENĚNÝM BLAHOPŘEJEME!**

Summary:

Representatives of the „Josef, Marie, a Zdenka Hlávkoví“ foundation presented students of selected universities and young scientists from the Academy of Sciences of the Czech Republic with Josef Hlávka prizes. BUT students of the faculties of mechanical, electrical engineering, and faculties of information technologies and fine arts were also among those decorated.

text prof. RNDr. Ing. Josef Nevrlý, CSc., Ústav konstruování FSI VUT
foto archiv Ústavu konstruování FSI VUT v Brně

HYDROMOBIL DALŠÍ ÚSPĚCH DIPLOMANTŮ ÚSTAVU KONSTRUOVÁNÍ FSI

Summary:

A radio-controlled experimental vehicle the size of a miniature dustbin lorry driven by pressure energy from a hydraulic battery was shown on an open ground adjoining Pavilion B at this year's Brno International Engineering Fair. Driven by its authors, Bc. Michal Stodolák and Bc. Martin Mikula, students of the Institute of Design at the BUT Faculty of Mechanical Engineering, the car was made as part of their degree projects in cooperation with Bosch Rexroth.

+++

HYDROMOBIL – EXPERIMENTÁLNÍ VOZIDLO V PODOBĚ ZMENŠENÉHO, RÁDIEM ŘÍZENÉHO „POPELÁŘSKÉHO VOZU“, POHÁNĚNÉ TLAKOVOU ENERGIÍ Z HYDRAULICKÉHO AKUMULÁTORU – BYL PŘEDVÁDĚN PŘI SVÉ JÍZDĚ NA LETOŠNÍM MEZINÁRODNÍM STROJÍRENSKÉM VELETRHU BRNO 2011 NA VOLNÉ PLOŠE U PAVILONU B. HYDROMOBIL ZDE PREZENTOVALI DIPLOMANTI ÚSTAVU KONSTRUOVÁNÍ FAKULTY STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ VUT V BRNĚ BC. MICHAL STODOLÁK A BC. MARTIN MIKULA, KTEŘÍ JEJ ZKONSTRUOVALI V RÁMCI PŘÍPRAVY SVÝCH DIPLOMOVÝCH PRACÍ. TOTO VOZIDLO BYLO VYROBENO VE SPOLUPRÁCI S FIRMOU BOSCH REXROTH, KTERÁ BYLA JEHO SPONЗОREM A ROVNĚŽ DODAVATELEM POUŽITÝCH HYDRAULICKÝCH ČÁSTÍ.

+++

Důvodem návrhu a výroby tohoto vozidla je výzkum tzv. rekuperace pohybové energie vozidla za účelem snížení spotřeby paliva motoru vozidla asi o 25 procent. Rekuperací je zde nazýván způsob uložení a opětovného využití pohybové energie vozidla, která se u běžných vozidel při brzdění neúčelně mění v teplo a opotřebení brzd. Zachycení a opětovné užití této energie lze provádět elektricky, mechanicky a hydraulicky. Pro silniční vozidla se jako perspektivní jeví cesta hydraulické rekuperace, kdy energie je při brzdění ukládána do hydraulického akumulátoru a při rozjezdu vozidla se z něho odebere.

A proč hydromobil právě jako popelářský vůz? Rekuperace energie má perspektivu u těžkých vozidel, která se často rozjíždějí a zastavují, jako např. městské autobusy, vozy pro svoz komunálního odpadu, silniční válce, vysoko-zdvíhací vozíky apod. Čím větší hmotnost a čím častější zastávky, tím vyšší účinnost rekuperace a tím vyšší úspora paliva motoru vozidla.

Hydromobil obsahuje hydraulický okruh s potřebnými prvky, provozní rychlost hydromobilu je kolem 4 km/h.

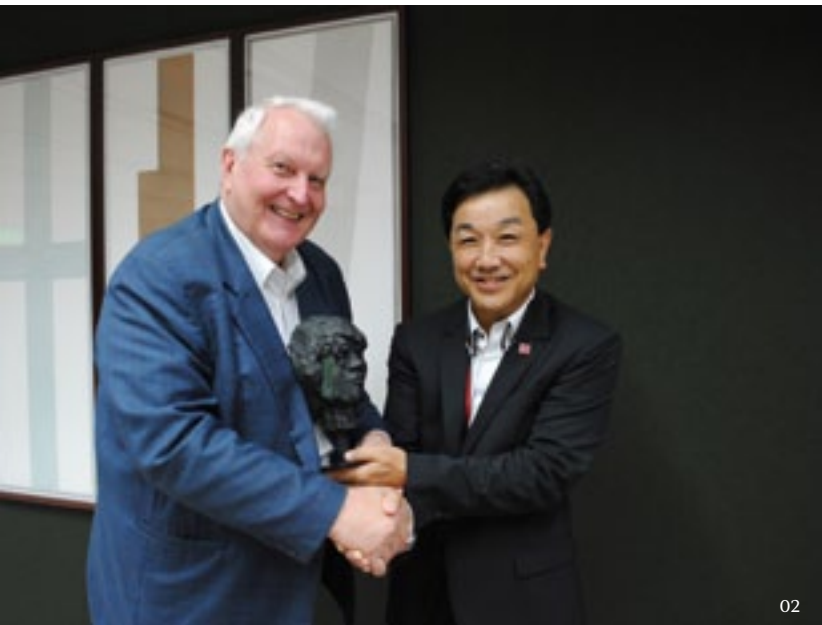
Poněvadž hydromobil na veletrhu potřeboval pro své jízdy značnou plochu, nemohl být umístěn na stánku VUT v pavilonu A. Tam se však návštěvníci mohli dočíst, kde ho lze spatřit na vlastní oči. Prezentace jízd hydromobilu probíhaly v každou celou hodinu s ozvučeným mluveným doprovodem, a navíc byly oživeny jízdou pneumobilů – malých, stlačeným vzduchem poháněných studentských vozítek. Pneumobily zkonstruované na Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství VUT byly veřejnosti poprvé předvedeny na Mezinárodním strojírenském veletrhu Brno v roce 2010. Jednalo se opět o výsledek diplomových prací studentů Ústavu konstruování a spolupráce s firmou Bosch Rexroth. Studenty bakalářského, magisterského a doktorského studia budeme zapojovat do výzkumných projektů i v budoucnu.

01

text Jana Novotná
foto Vladimír Šlapeta

01 Kenzo Tange – olympijská hala, Tokio 1963–1964.
02 Vladimír Šlapeta předává bustu prof. Toru Ashiharovi.
03 Kenzo Tange – katedrála P. Marie, Tokio 1963 (spolupráce Yoshitaka Akui).

02

03

+++

PROF. VLADIMÍR ŠLAPETA Z FAKULTY ARCHITEKTURY VUT V BRNĚ SE KONCEM ZÁŘÍ TOHOTO ROKU ZÚČASTNIL 24. MEZINÁRODNÍHO KONGRESU ARCHITEKTURY UIA 2011 V TOKIU, KDE PŘEDNESL PŘEDNÁŠKU NA TÉMA ČESKÁ MODERNA A JAPONSKO. OCHOTNĚ SE S NÁMI PODĚLIL O SVÉ ZÁŽITKY A VYSVĚTLIL POZADÍ POZVÁNÍ.

+++

Prof. Šlapeta je již 16 let členem komise architektonického vzdělání UIA/ UNESCO, která koncipovala v roce 1996 Chartu architektonického vzdělání a pečuje o přiblížení standardů architektonického vzdělání po celém světě. Na 23. kongresu UIA 2008 v Turíně měl přednášku věnovanou moderní architektuře v Brně. Díky svým aktivitám v komisi architektonického vzdělání UIA/UNESCO, ve vědeckém výboru tohoto kongresu a přednáškám

v Turíně se dostal více do povědomí a brzy poté ho japonští kolegové požádali o velkou přednášku na 24. kongresu v Tokiu 2011. Toto pozvání lze považovat za velmi prominentní, protože k hodinovému vystoupení bylo pozváno jen sedm přednášejících. Přednášku v hlavním auditoriu A v International Forum, kde se kongres konal, vyslechlo více než 5 000 architektů z více než 100 zemí.

„Ve své přednášce jsem připomněl odkaz tří českých architektů, kteří působili v Japonsku – Jana Letzela, autora tzv. domu v Hirošimě, Bedřicha Feuersteina a Antonína Raymonda, který je vedle F. L. Wrighta a Le Corbusiera považován za jednoho z hlavních průkopníků moderní architektury v Japonsku,“ vzpomíná prof. Šlapeta. „Dále jsem odhalil jejich kulturní pozadí – českou architektonickou modernu od Jana Kotěry až

PROF. VLADIMÍR ŠLAPETA NA KONGRESU UIA V TOKIU

do konce první republiky a v závěru jsem zmínil i některé stavby současnosti, např. areál VUT v Brně - Králově Poli od architektů Buriana, Křivinky a Vrány nebo dvojici rodinných domů v Žebětíně od docenta Zdeňka Makovského.“

Právě Zdeněk Makovský je velkým obdivovatelem architektonického minimalismu Tadaa Anda, a protože mimo svou projektantskou činnost je také autorem řady portrétů velkých kulturních osobností, když se dozvěděl o pozvání prof. Šlapety do Japonska, vytvořil bustu Tadaa Anda. „Její fotografii jsem ukázal na konci přednášky v souvislosti s dvojdomem v Žebětíně a poté při zvláštní audienci předal prezidentu Japonského institutu architektury prof. Taro Ashiharovi,“ vysvětlil prof. Šlapeta okolnosti mimořádného daru.

Prof. Šlapeta však netrávil veškerý čas v Tokiu na kongresu. Setkal se zde s přítelem-architektem Yoshitakou Akui, kterého poznal v roce 1967 v Západním Berlíně jako student pražské fakulty architekwtury. Akui

měl už tenkrát za sebou sedm let spolupráce v kanceláři Kenzo Tangeho, kdy se podílel na olympijských halách a katedrále v Tokiu, ale také samostatné návrhy hotelů a rodinných domů, které byly publikovány ve světových časopisech. „Jak se ukázalo, takové přátelství může vydržet celý život. Akui, který je dnes emeritním profesorem tokijské univerzity, mi věnoval skoro dva dny času a díky tomu jsem mohl zhlédnout v rychlém sledu stavby Kenzo Tanga, na nichž spolupracoval, ale i pozdější mrakodrap magistrátu Tokia nebo historické stavby japonských buddhistických chrámů. Za to jsem mu velmi vděčen,“ zavzpomínal prof. Šlapeta.

A co patřilo k největším zážitkům jeho tokijského pobytu? Vedle návštěvy olympijských hal, v nichž v roce 1964 triumfovala na olympiádě Věra Čáslavská, a katedrály Panny Marie si prof. Šlapeta odvezl ještě dvě úžasné vzpomínky – na překrásné japonské zahrady a konečně na setkání s japonským císařským párem. „Byl jsem totiž vybrán

do malé delegace architektů, která byla představena císaři Akihito a císařovně Mičiko, jež s nimi směla pohovořit. Císař a císařovna se jen velice zřídka zjevují na veřejnosti, proto byla jejich účast na zahájení kongresu považována za velkou čest. Císařovnu zaujala moje zmínka o japonských zahradách, o nichž mi potom nadšeně vyprávěla. Z obou veličenstev vyzařovala nesmírná noblesa a elegance a toto setkání bylo pro mě velkým zážitkem,“ uzavřel své vzpomínání prof. Šlapeta.

Summary:

Prof. Vladimír Šlapeta from the BUT Faculty of Architecture participated in UIA2011Tokyo, the 24th World Congress of Architecture held in Tokyo in September to give a lecture bearing the title Czech Modern Art and Japan. There he also met Yoshitakou Akui, a friend from his youth, who, as Kenzo Tange's collaborator, showed him round the famous architect's buildings in Tokyo.

KRAJINA PAPÍRU

text Jana Novotná
foto Irena Armutidisová

+++

JULIE KAČEROVSKÁ, DOKTORANDKA FAKULTY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ VUT V BRNĚ, ATELIÉRU PAPÍR A KNIHA, SKLIDILA ZA SVOU PRÁCI KRAJINA PAPÍRU MEZINÁRODNÍ UZNÁNÍ. V CELOEVROPSKÉ SOUTĚŽI AUTORSKÝCH KNIH ARTISTS' BOOKS ON TOUR (ABOT), KTERÁ JE PRVNÍ SOUTĚŽÍ SVÉHO DRUHU, ZÍSKALA NEJ-VYŠŠÍ OCENĚNÍ.

+++

Pořadatelé soutěže jsou Österreichisches Museum für angewandte Kunst (MAK) ve Vídni, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze a International Centre of Graphic Arts-MGLC v Lublani. Z celkového množství 925 přihláše-

ných projektů z celé Evropy bylo mezinárodní porotou vybráno pět hlavních výherců a dalších 45 prací získalo zvláštní ocenění. Julie Kačerovská se umístila mezi pěticí hlavních výherců, kteří již dále nebyli nijak odstupňováni, a zároveň byla mezi padesáti nejlepšími jedinou oceněnou autorkou z České republiky.

Padesát nejlepších prací se stalo předmětem putovní výstavy, která byla zahájena v den vyhlášení vítězů, 11. října 2011, a v Muzeu užitého umění MAK ve Vídni bude k vidění až do 22. ledna 2012. Dále bude reprízována v MGLC v Lublani (21. 2. až 1. 4. 2012) a UPM v Praze (18. 4. až 27. 5. 2012).

Julie Kačerovská objasňuje svůj autorský zá-
měr takto: Těžiště knižního objektu Krajina

papíru spočívá v převedení mikroskopicky zvětšeného povrchu papíru na horní ořízku knižního bloku. Objekt kombinuje dvě výchozí témata – knihu a 3D mikrosnímek papíru – která spolu přímo nesouvisejí, a to ještě neobvyklým způsobem, jenž porušuje klasická „pravidla knihy“. Kniha nemá žádný literární obsah, „děj“ se odehrává na ořízce knihy. Ořízka nemá typicky striktně seříznutý rovný tvar, ale každá dvojstrana je při horní straně papíru specificky členitá, díky čemuž je na bloku převeden reliéf mikroskopicky zvětšeného povrchu papíru.

Kniha je obvykle vytvořena z papíru, v této práci je papír jejím obsahem (námětem), který však „vypovídá“ nikoliv díky plošnému, nýbrž přes prostorové pojetí knižního objektu.

Dvojlisty jsou svázány klasickým způsobem v knižní blok, a tím je možné povrch listováním opět rozvrstvovat, vnímat ho sekvenčně a nabízí se i variabilita pro instalaci knižního objektu.

Knižní objekt Krajina papíru patří do autorské série na téma Mikrostruktury papíru, která se vyvíjela od roku 2006 během studia v Ateliéru papír a kniha na FaVU VUT v Brně.

+++Členitý povrch vaší práce opravdu připomíná sopečnou krajinu – jak jste přišla na myšlenku pořizovat mikrosnímky papíru? Zajímalo mne, jaký posun při zvětšení papíru nastane, zdánlivě plochý materiál se vyjevil jako členitá krajina, ovšem také záleží, jaký papír pod mikroskop přiložíte, každý druh papíru skýtá jiný charakter reliéfu. Na téma mikrostruktury

papíru jsem nevytvořila jen „Krajinu papíru“, na toto téma vznikla celá série prací.

+++Co pro vás účast v soutěži a ocenění znamená? Mohou být impulzem pro vaši budoucí tvorbu, nebo byly spíš jen zajímavou konfrontací? Celou soutěž považuji obecně za přínos ve zviditelnění a propagaci fenoménu autorské knihy, výstava z oceněných děl bude putovat během příštího roku po různých městech Evropy, plán přesahuje původní rozsah tří výstav. Pro mne osobně je ocenění samozřejmě poctou a jsem potěšena, že má práce je srozumitelná a obstála i v mezinárodním srovnání.

+++Jak si představujete svou budoucí profesní kariéru? Můj další osud přirozeně závisí na více faktorech, ne všechny jsem schopna ovlivnit,

vždy záleží na příležitostech, které se naskytnou, ale ráda bych se i po studiu profesně věnovala působení, jež by nějakou formou spojovalo knihu a umění.

Summary:

For her work, Landscape of Paper, Julie Kačerovská, a doctoral student at the Paper and Book studio of the BUT Faculty of Fine Arts, gained international recognition winning Artists' books on tour (ABoT), the first European competition of its kind. The best fifty works were chosen for a touring exhibition starting in the MAK museum of applied arts in Vienna on 11th October 2011, the day on which the winners of the competition were announced, moving on to MGLC in Ljubljana, Slovenia, and UPM in Prague, Czech Republic.

ZÁCHRANÁŘSTVÍ JAKO KONÍČEK

+++*Nedávno jste se vrátila ze závodů Mistrovství Evropy v záchranném vodním sportu. S jakými výsledky jste skončili?* Byli jsme celkem úspěšní – získali jsme jednu stříbrnou a jednu bronzovou medaili, přestože osobní výsledky jsme očekávali lepší. Z 21 států jsme skončili na dvanáctém místě. Tým mužů se umístil na osmém místě a ženy na čtrnáctém.

+++*Závodilo se mimo jiné i na moři – jak trénujete?* To byla pro nás strašná nevýhoda. Protože trénujeme na přehradách a jezerech, nejsme zvyklí na mořské podmínky. To jsme špatně snášeli, vlny byly pro nás poměrně problém. Například disciplína na mořském kajaku byla obtížná, protože někteří z nás ji absolvovali poprvé. Bylo to tedy spíše o překonání sama sebe a dojetí disciplíny než o nějakém výsledku.

+++*Jak probíhají závody v záchranném vodním sportu?* Na mistrovství soutěží každý sám za sebe a pak jsou zde štafetové disciplíny. Celkové hodnocení se ale dělá podle individuálních výsledků a nakonec se sestavuje pořadí podle národů. Jednotlivé disciplíny vycházejí z klasického plavání v kombinaci se záchranou člověka.

Jsou zde modelové situace, kdy soutěžící musí táhnout ve vodě figurínu, a také se plave se speciálními ploutvemi. V tom je asi hlavní rozdíl. Na mistrovství ČR se pak soutěží v bazénových disciplínách a v plážových a mořských disciplínách, to se soutěží třeba na Lipně, což přijde zahraničním soutěžícím, kteří mají moře, celkem vtipné. Další závod je třeba na volné vodě, což se už více podobá záchrannářství.

+++*Jak často musíte trénovat?* Trénuji každý den dvě hodiny ve vodě a hodinu ráno běhám. Také musím chodit do posilovny jednou týdně, abych byla schopná utáhnout figurínu.

+++*Jak jste se k tomuto sportu dostala?* S aktivní plaveckou kariérou jsem skončila asi v patnácti letech a tehdy přišla nabídka na záchranný sport jako alternativu k plavání. Nikdy jsem totiž neměla cíle trávit ve vodě celý den od rána do večera a toto mi přišlo jako dobré spojení užitečného a zajímavého.

+++*Neplánujete do budoucna záchrannářskou kariéru?* Letos skončím na vysoké škole, tak přemýšlím o studiu na diplomovaného záchrannáře.

+++*Na VUT v Brně studujete biomedicínské inženýrství. To je obor, který přímo nesouvisí se záchrannářstvím.* Je pravda, že až tak velká souvislost zde není, ale některé předměty máme na lékařské fakultě a máme blízko k medicíně, což se při zachraňování určitě hodí. Během studia jsem třeba měla i anatomii, první pomoc, biochemii a podobné předměty.

+++*Už jste musela někdy zachraňovat život?* Stalo se mi, že jsem musela párkrát pro někoho skočit do vody – třeba na tréninku děti občas přecení síly a zůstanou pod vodou.

Summary:
At the BUT Faculty of Electrical Engineering and Communication, you can meet Eliška Hutová, a student of biomedicine who goes in for water rescue, a rare sport in this country. Having already achieved much success both at home and internationally, she also coaches the Czech junior team. At present, she works with the water rescue team of a Brno Czech Red Cross organization ensuring, among other things, the security of the visitors to the Brno Reservoir.

+++
NA FAKULTĚ ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VUT V BRNĚ MŮŽETE POTKAT STUDENTKU BIOMEDICÍNY ELIŠKU HUTOVOU, KTERÁ SE VE VOLNÉM ČASE VĚNUJE U NÁS MÉNĚ ZNÁMÉMU SPORTU – VODNÍMU ZÁCHRANÁŘSTVÍ. MÁ UŽ ZA SEBOU SPOUSTU ÚSPĚCHŮ Z TUZEMSKA I ZAHRANIČÍ A TAKÉ TRÉNUJE JUNIORSKOU REPREZENTACI. V SOUČASNÉ DOBĚ JE ČLENKOU MÍSTNÍ SKUPINY VODNÍ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY ČČK BRNO-MĚSTO, KTERÁ SE MIMO JINÉ STARÁ O BEZPEČNOST NÁVŠTĚVNÍKŮ BRNĚNSKÉ PŘEHRADY.
+++

ptala se Kateřina Tušarová
foto Jan Petrášek

SEMESTR OPEN AIR

text Mgr. Naďa Botková

+++

PROGRAMEM NABITÉ SPORTOVNĚ KULTURNĚ LADĚNÉ OTEVÍRÁNÍ AKADEMICKÉHO ROKU POD NÁZVEM SEMESTR OPEN AIR SE USKUTEČNILO ZA KRÁSNÉHO PODZIMNÍHO POČASÍ A ZA ÚČASTI VÍCE NEŽ TISÍCOVKY STUDENTŮ V AREÁLU KOLEJÍ POD PALACKÉHO VRCHEM VE STŘEDU 21. 9. 2011. NA PROGRAMU BYLY PŘEDEVŠÍM KULTURA A SPORT, KTERÉ DOPLNILY INFORMAČNÍ STÁNKY STUDENTSKÝCH ORGANIZACÍ, MODERÁTOŘI, DJ A OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNÉ KOLEJEMI A MENZAMI VUT V BRNĚ. ORGANIZACE SE ZHOSTILO PORADENSKÉ CENTRUM PŘES BLOKY JAKO SOUČÁST KOLEJÍ A MENZ VUT V BRNĚ.

+++

Ve všech vystoupeních dominovaly dva prvky: pouliční umění a propojení aktérů všech vystoupení s VUT coby stávajícími studenty či absolventy. Semestr Open air tak poskytl prostor pro spolupráci v duchu myšlenky „studenti pro studenty“.

Semestr Open air přinesl divákům dvě přehlídky street dance v podání taneční školy High edition a Union Runners, jež nabídly pohled na dva různé street dance styly na vrcholové republikové úrovni.

Paletu street art vystoupení doplnila přehlídka footbag freestyle a žonglování s workshopem nabízejícím návštěvníkům možnost vyzkoušet si a osahat žonglérské náčiní. Přehlídka žonglování pak nalákala diváky na večerní ukončení akce v podobě ohnivé show a také upozornila na možnost studovat žonglování v rámci předmětů vyučovaných CESA VUT v Brně.

Večerní část otevírání semestru zahájilo vystoupení dua Emil a Jakub, které svým tanečním rytmem bubnování na hrnce a kbelíky rozpohybovalo diváky a mimo jiné ukázalo, jak nenáročné a přitom zajímavé dokáže být mladé živé umění. Blížící se 22. hodina večerní

přinesla poslední podívanou akce – ohnivou show s prvky akrobacie uspořádanou skupinou Magnis. Díky ní se diváky zaplnilo nejen místo konání akce, ale také okna přilehlých kolejních bloků. I zde bylo mezi vystupujícími několik absolventů VUT v Brně.

Sportovní část akce běžela ruku v ruce s ostatním programem. Futsalového turnaje se zúčastnilo na šedesát studentů, kteří i přes svou národnostní rozdílnost odehráli aktivní fair play zápasy. Družstva, jež stanula na stupních vítězů, získala ceny v podobě volných vstupenek na kulturní akce v Brně, poukazy na občerstvení ve stravovacích provozech Kolejí a menz a v neposlední řadě diplomy a pamětní poháry.

Spontánní organizací účastníků Semestr Open air pak probíhaly turnaje na beach volejbalovém hřišti i na hřišti pétanque, kde se opět utkala družstva různých národností studentů VUT v Brně. Velkou atrakcí akce se stal elektrický rodeobýk, který baval diváky až do ukončení akce.

Semestr Open air poskytl prostor také dvanácti informačním stánkům studentských organizací a organizací nabízejících služby vysokoškolským

studentům. Svou práci zde představili mj. Studentská obec Fakulty architektury, Studenti pro studenty, Institut celoživotního vzdělávání VUT, sdružení Podané ruce, In-life, InexSda a další.

Pořadatelem akce bylo poradenské centrum pro studenty VUT – Poradenské centrum Přes bloky, jež studentům VUT poskytuje sociálně právní poradenství a podporu studentům se specifickými vzdělávacími potřebami (www.presbloky.cz).

Hlavní partneři akce: Starobrněnská večerní škola, GNT, s. r. o., Skula planografie, BYRM, s. r. o., Bohuslav Koblížek, Komau, s. r. o., Jaroslav Pernica, Zdeněk Vladík, Pavel Kuman, Jiří Kučera, klub Alterna, Radio R.

Summary:

On a lovely autumn day of Wednesday 21st September 2011, attended by over thousand students and packed with sport competitions and performances, a Semester Open Air was held at the Pod Palackého vrchem campus. In addition to sports and artistic events offered by DJ's and presenters, the audience could receive information at information centres of student organizations and buy snacks prepared by the BUT Dormitories and Refectories.

METAL INSPIRATIONS 2011 KOŠICE

text doc. akad. soch. Miroslav Zvonek, ArtD.
foto autor článku

+++

ROK UTEKL JAKO VODA A NA ZAČÁTKU ZIMNÍHO SEMESTRU JSEM SE SPOLU SE STUDENTY PRŮMYSLVÉHO DESIGNU ÚK FSI VUT ZÚČASTNIL JIŽ DEVÁTÉHO ROČNÍKU METAL INSPIRATIONS 2011 V KOŠICÍCH. WORKSHOP JIŽ TRADIČNĚ VELMI KVALITNĚ ORGANIZUJE KATEDRA DESIGNU FAKULTY UMĚNÍ TU V KOŠICÍCH VE SPOLUPRÁCI S U. S. STEEL KOŠICE A STŘEDNÍ ODBORNOU ŠKOLOU KOŠICE-ŠACA.

+++

V tomto roce se workshopu zúčastnilo 24 studentů a pedagogů z designérských škol, jmenovitě z TH Wismar, Německo, Obuda-University Budapest, Maďarsko, z GCU Glasgow, Skotsko, z STU Bratislava, z TU v Košicích a z VUT v Brně.

Během sedmi pracovních dní realizovali účastníci workshopu své výtvarné návrhy do kovu z produkce U. S. Steel Košice na dvě hlavní témata: „Vítejte v Košicích“ – malý kovový objekt, symbolizující Košice jako multikulturní město s bohatou historií, kulturním zázemím a přírodními krásami;

„Podporujeme bezpečné a zdravé životní prostředí“ – malý kovový objekt, symbolizující snahu progresivních firem a institucí o bezpečné, zdravé a kulturní životní prostředí.

Vytvořená díla mohla široká veřejnost zhlédnout na výstavě v prostorách Slovenského technického muzea v Košicích po dobu jednoho měsíce. Projekt byl opět pečlivě připraven garantem workshopu doc. Ing. Jaroslavem Jaremou, CSc., což už všichni považují za samo-

zřejmost, ale co bylo tentokrát výjimečné, byla skutečnost, že projekt byl zařazen do programu Košice – Evropské hlavní město kultury 2013.

Účastníky workshopu letos značně potrápily mimořádně vysoké teploty na dílnách, jaké nikdo z pravidelných účastníků dosud nezažil, přesto však vzniklo množství kvalitních designérských děl. A jako tradičně dám na závěr slovo našim studentům z VUT v Brně. Bc. Barbora Křížová a Bc. Pavel Stejskal totiž z pohledu studentů určitě nejlépe vyjádří neopakovatelnou atmosféru:

„Před začátkem semestru tohoto roku jsme měli to štěstí, že jsme se mohli zúčastnit mezinárodního workshopu Metal Inspirations, který již tradičně probíhal v Košicích. Nejenže jsme si vyzkoušeli práci s kovem pod dohledem velice ochotných mistrů, a to ve ztížených pracovních podmínkách – panovala zde totiž nepředstavitelná vedra, až 38 °C ve stínu – takže v dílnách bylo ještě mnohem nesnesitelněji, ale také jsme měli tu čest se seznámit s báječnými a kreativními lidmi ze všech koutů Evropy a aktivně si s nimi procvičit naši angličtinu.

Metal Inspirations byl naplněn skvělými, ale náročnými dny i večery se spoustou nezapomenutelných zážitků a my doufáme, že to nebyly poslední chvíle strávené v tomto parádním kolektivu – rádi bychom se tam ještě vrátili!“

Všichni věříme, že příští jubilejní desátý ročník nás opět příjemně překvapí, a ze srdce přejeme organizátorům, aby vydrželi...

Summary:

In -the last week of August, Metal Inspirations, a 9th annual workshop was held in Košice, Slovakia, with students of the Institute of Machine and Industrial Design of the BUT Faculty of Mechanical Engineering participating again. Traditionally, the workshop was organized perfectly by the Faculty of Arts of the Technical University of Košice in cooperation with U.S. Steel Košice and the tertiary technical school at Košice-Šaca. This year's workshop was attended by 24 students and teachers from six European schools of design with their works exhibited at the Slovak Technical Museum at Košice.

NABÍDKA A POTŘEBY FIREM JIŽNÍ MORAVY

text Regionální hospodářská komora Brno

+++

PRÁVĚ VYCHÁZÍ PUBLIKACE NABÍDKA A POTŘEBY FIREM JIŽNÍ MORAVY MAPUJÍCÍ SPOLUPRÁCI ŠESTI FAKULT VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ A PROVOZNĚ EKONOMICKÉ FAKULTY MENDELOVY UNIVERZITY V BRNĚ S FIRMAMI PŮSOBÍCÍMI NA JIŽNÍ MORAVĚ.
+++

Úzká spolupráce univerzit s podniky je stále více chápána jako podmínka odborné, konkurenční a samozřejmě ekonomické prosperity obou stran. To měly již v roce 2009 na paměti dvě brněnské univerzity, VUT v Brně a MENDELU. Spojily se s Regionální hospodářskou komorou Brno (RHK) a společně podaly projekt Síť na podporu spolupráce technicky a podnikatelsky zaměřených univerzit s podniky v Jihomoravském kraji. Hlavním přínosem projektu pro tyto univerzity mělo být jejich přiblížení se dynamicky se vyvíjející řídicí, výrobní a obchodní praxi v podnicích. Podnikům měl pomoci řešit jejich rozvojové problémy s využitím výzkumného potenciálu univerzit a personální problémy podporou přechodu absolventů univerzit do praxe.

Do projektu se zapojilo sedm fakult zmíněných univerzit, na VUT v Brně Fakulta elektrotech-

niky a komunikačních technologií, Fakulta chemická, Fakulta informačních technologií, Fakulta podnikatelská, Fakulta stavební a Fakulta strojního inženýrství, na MENDELU pak Provozně ekonomická fakulta. Na fakultách začaly pracovat tříčlenné kontaktní odborné týmy, zajišťující realizaci projektu na fakultě i vůči podnikům. Fakulty zpracovaly své nabídky podnikům, podrobně vymezující, co jejich ústavy mohou pro firmy udělat.

Projekt si jako jeden z cílů vytyčil provést v roce 2011 průzkum potřeb a možností spolupráce s podniky. Byla shromážděna data od 170 firem, vyhodnocena, porovnána s nabídkami fakult a výsledek naleznete právě v publikaci Nabídka a potřeby firem jižní Moravy. Věříme, že publikace umožní firmám nejen prezentovat svoji nabídku a potřeby, nýbrž i navázat kontakty s ostatními firmami. Univerzitám a fakultám pak umožní rychle se v potřebách firem orientovat a firmy oslovit s konkrétní nabídkou spolupráce.

Křest publikace proběhl v rámci akce Brno – město pro váš business pořádané na RHK Brno. Členové RHK Brno zapojení do projektu dostanou tuto cennou publikaci zdarma, ostat-

ní firmy z projektu pak v elektronické formě na DVD. Pro ostatní je možnost zakoupení publikace. Cena publikace o 442 stranách je stanovena na 1 500 Kč, cena DVD pak na 100 Kč.

Kontakt v případě zájmu:
Ing. Radek Kopecký
Regionální hospodářská komora Brno
+420 532 194 922
export@rhkbrno.cz

Summary:

A new book, The Supply and Needs of South Moravian Companies, has just been published describing the cooperation going on between six BUT faculties plus the Faculty of Business and Economics of Mendel University in Brno and South-Moravia-based companies. The project aims to carry out a 2011 enquiry into the needs and possibilities of cooperation with companies. With data collected from 170 companies and evaluated, the companies' demand was compared with supply by the faculties. The results may be found in the publication – for further information, contact Ing. Kopecký (532 194 922, export@rhkbrno.cz).

EXKURZE TALENTOVANÝCH ŽÁKŮ ZŠ NA VUT V BRNĚ

text kolektiv ÚTT

+++

V ÚTERÝ 25. ŘÍJNA 2011 SE NA PŮDĚ VUT V BRNĚ USKUTEČNILA EXKURZE ŽÁKŮ ZE ZÁKLADNÍCH ŠKOL Z KOPŘIVNICE SE ZÁJMEM O TECHNIKU. ÚTVAR TRANSFERU TECHNOLOGIÍ NAVRHL A REALIZOVAL PROGRAM NÁVŠTĚVY TŘÍ FAKULT VUT V BRNĚ – FAKULTY STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ, FAKULTY ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A FAKULTY CHEMICKÉ. JEDNOTLIVÉ FAKULTY NAVŠTÍVILO PO SKUPINKÁCH CELKEM 40 ŽÁKŮ V DOPROVODU MANAŽERŮ VZTAHU K APLIKAČNÍ SFÉŘE.
+++

Na Fakultě strojního inženýrství a Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií na Technické 10 mohli školáci zhlédnout zkušebnu Leteckého ústavu s certifikací pro zkoušení pevnosti leteckých konstrukcí a učebnu virtuální reality na Ústavu konstruování s demonstračními praktickými ukázkami. Exkurze pokračovala na Ústavu elektrotechnologie, kde byl žákům představen moderní mikroskop atomárních sil s názornými ukázkami. V laboratoři nanotechnologií na Ústavu mikroelektroniky viděli žáci přípravu magnetických nanočástic a seznámili se s kvantovými tečkami. Poslední část exkurze žáky zavedla na Ústav elektroenergetiky s ukázkou elektrických výbojů.

Další dvě skupinky žáků navštívily Fakultu chemickou a Fakultu elektrotechniky a komunikačních technologií na Purkyňově 118. Na Fakultě chemické provedl manažer žáky chemickými laboratořemi, kde byli seznámeni s termogravimetrickou – diferenční termickou analýzou, s analýzou detekcí uvolněných plynů (TG-DTA-EGA), žárovou mikroskopií, rentgenovou difrakční analýzou, termodilatometrií (TDA), rentgenovou fluorescencí a elektronovým mikroskopem. Na Ústavu telekomunikací byla žákům představena akustická laboratoř, laboratoř studiové a hudební elektroniky a laboratoř analogové a číslicové techniky.

Závěrečné shrnutí proběhlo v knihovně na Fakultě chemické, kde žáci formou kvízu odpovídali na technické otázky o novodobých vynálezech. Všechny správné odpovědi postoupily do slosování o hodnotné ceny.

Exkurze zaznamenala příznivý ohlas ze strany žáků základních škol i pedagogického doprovodu. Žáci často nemají při běžné výuce přírodovědných předmětů představu o jejich praktickém využití. Exkurze se tak pro přítomné stala důkazem, že exaktní vědy nejsou jen teorií, ale rovněž startovacím můstkem k nepřebernému množství aplikací v praxi, a že studium technických oborů

je správnou volbou pro talentované lidi s tvůrčím potenciálem.

Závěrem děkujeme následujícím pracovníkům jednotlivých fakult, kteří se na exkurzi podíleli: doc. Ing. Ivo Jebáček, Ph.D. (Letecký ústav, FSI), Ing. Filip Uhlíř (Ústav konstruování, FSI), doc. Ing. Jiří Háze, Ph.D. (Ústav mikroelektroniky, FEKT), Ing. Pavel Čudek (Ústav elektrotechnologie, FEKT), doc. Ing. Vítězslav Novák, Ph.D. (Ústav elektrotechnologie, FEKT), Ing. Jan Prášek, Ph.D. (Ústav mikroelektroniky, FEKT), Ing. Petra Bušinová (Ústav mikroelektroniky, FEKT), Ing. Jan Varmuža (Ústav elektroenergetiky, FEKT), Ing. Michal Krbal (Ústav elektroenergetiky, FEKT), Ing. Jan Škoda (Ústav elektroenergetiky, FEKT), Ing. Tomáš Opravil, Ph.D. (Ústav chemie materiálů, FCH).

Summary:

A group of elementary-school pupils from the town of Kopřivnice interested in technology visited Brno University of Technology on 25th October 2011. As organized by the BUT Technology Transfer Department, in groups of 40 pupils, guided by application-sphere related managers, they visited three BUT faculties – Faculty of Mechanical Engineering, Faculty of Electrical Engineering and Communication, and Faculty of Chemistry.

+++

TÝM ARCHITEKTŮ CHYBIK+KRISTOF ASSOCIATED ARCHITECTS SLOŽENÝ ZE STUDENTŮ DOKTORSKÉHO, MAGISTERSKÉHO A BAKALÁŘSKÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU FAKULTY ARCHITEKTURY VUT V BRNĚ ZVÍTĚZIL V ZÁŘÍ TOHOTO ROKU V MEZINÁRODNÍ ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÉ SOUTĚŽI NA 33 BYTOVÝCH DOMŮ V DANUBIA PARKU U BRATISLAVY. SDRUŽENÍ ZALOŽILI ONDŘEJ CHYBÍK A MICHAL KRIŠTOF, KTEŘÍ UŽ JAKO STUDENTI USPĚLI V MNOHA SOUTĚŽÍCH A DNES PŮSOBÍ NA FAKULTĚ ARCHITEKTURY VUT V BRNĚ V ATELIÉRU DOC. M. WITTMANNA. DALŠÍMI ČLENY TÝMU JSOU MILAN DOMKÁŘ, MARTIN ŠAFÁŘ, PAVEL STEUER A TOMÁŠ BABKA JAKO AUTOR ZAHRADNÍ ARCHITEKTURY.

+++

foto archiv CHYBIK+KRISTOF ASSOCIATED ARCHITECTS
text (red)

VILA ÚSPĚŠNÉ DOMY

Projekt si klade za cíl vytvořit kvalitní bydlení s přímým kontaktem vodní hladiny a zasazením nemalého objemu domu do lužního lesa v řečišti Dunaje. „Navrhli jsme pro každý objekt skupinu čtyř hmot, které tvoří společné atrium a pobytové molo u vody. Výsledná kombinace dvou až třípodlažních objemů vytváří podmínky pro společenský život v rámci každého viladomu a současně dostatek soukromí v jednotlivých bytech. Nenavrhujeme soustavu anonymních bytů, nýbrž místo s velkorysým výhledem na vodní hladinu a pobytovými plochami v polosoukromém prostoru,“ říkají tvůrci.

Vilový dům je navržen jako soustava čtyř na sebe kolmých hmot. Reaguje tak na měřítko území i vztah ke krajině lužního lesa. Proportionálně uměřené objemy vymezují poloveřejné atrium. Pozice jednotlivých boxů je navržena tak, aby zaručovala přímý výhled na vodní hladinu z každého bytu v území. Centrální prostor domu, venkovní atrium, je jistý návrh urbánní zahrady, mikrosvět sdílený několika rodinami.

Má také funkci přírodní klimatizace. V letních měsících svou přirozenou vlhkostí přispívá ke zkvalitnění životního prostředí uvnitř bytů. Na atrium navazuje směrem k jezerní hladině společné molo pro přímý kontakt obyvatel viladomu s vodou. Každý apartmán je vybaven venkovní terasou poskytující dostatečný výhled na krajinu kolem. V letních měsících je možné zcela otevřít prosklené stěny bytů, z obývacího pokoje se tak sezónně stávají velkorysé lodžie.

Danubia park se bude rozprostírat na 220 ha v katastrálním území Městské části Bratislava Čunovo a má sloužit jako místo k rekreaci a bydlení v přírodním prostředí. Součástí parku budou les a lesopark s běžeckými tratěmi, místa na táboření, jachtařský přístav a kluby, loděnice, tenisové dvorce, fitnesscentra a dětská hřiště. Intenzivní rekreační a sportovní využívání prostoru v okolí čunovské přehrady by nemělo výrazně změnit jeho vzhled, celý projekt Danubia parku bude respektovat pravidlo zachování současné zeleně.

Atraktivnost lokality zvyšuje blízkost hranic s Rakouskem a Maďarskem a snadná dostupnost všemi dopravními prostředky. Součástí příprav výstavby Danubia parku je obstarání územně plánovací dokumentace, kterou zajišťuje Městská část Bratislava Čunovo. Proběhly už první veřejné architektonicko-urbanistické soutěže na objekty pro bydlení a rekreaci, na jejichž základě právě probíhá vypsaná soutěž na výsledný územní plán.

Summary:
CHYBIK+KRISTOF ASSOCIATED ARCHITECTS is a team of doctoral, master's, and bachelor's students at the BUT Faculty of Architecture, which won an international competition on architectural and town-planning design of 33 apartment houses in a Danubia park near Bratislava, Slovakia. Apart from Ondřej Chybík and Michal Křištof, who already teach at the Faculty of Architecture, the team also consists of Milan Domkář, Martin Šafář, Pavel Steuer, and Tomáš Babka, as the author of the garden architecture.

text Jitka Vanýšková
foto Michaela Dvořáková

VUT vs. MU 5:3

+++

DLOUHO OČEKÁVANÝ SOUBOJ HOKEJOVÝCH TÝMŮ STUDENTŮ VYSOKÉHO UČENÍ TECHNICKÉHO V BRNĚ A MASARYKOVY UNIVERZITY SKONČIL VÝSLEDKEM 5:3 PRO VUT, PO TŘETINÁCH 2:1, 1:2 A 2:0. ZÁPAS SLEDOVALO VÍCE NEŽ 7 TISÍC DIVÁKŮ, KTEŘÍ PŘIŠLI PODPOŘIT TÝMY OBOU UNIVERZIT. V KAJOT ARÉNĚ V BRNĚ, KDE SE ZÁPAS V ÚTERÝ 25. ŘÍJNA 2011 ODEHRÁVAL, TO OD SAMÉHO ZAČÁTKU DOSLOVA VŘELO, SKANDOVÁNÍ FANOUŠKŮ OBOU UNIVERZIT SE MINUTU OD MINUTY ZVYŠOVALO A ZÁVĚREČNÉ OVACE VÍTĚZNÉHO TÝMU VUT V ZÁVĚRU UTKÁNÍ NEBRALY KONCE.

+++

Hokejisté obou univerzit předvedli skvělý, ostrý a rychlý hokej. Na rozdíl od dvou prvních ročníků, kdy první dvě třetiny zápasu byly exhibiční, odehrávaly se v maskách a teprve poslední třetina byla tzv. naostro v dresech univerzit, v letošním utkání šlo o tvrdý souboj hráčů od samého počátku.

Zápas byl velmi dramatický, VUT vstřelilo hned v prvních minutách první třetiny 2 branky, ale

pak jeho hráči poněkud polevili, takže tým Masarykovy univerzity byl často v převaze a VUT při mnoha nájezdech MU zachraňoval vynikající brankář. Přesto VUT první třetinu nakonec vyhrálo 2:1.

Rady trenérů VUT, které vyslechli hráči v kabině mezi první a druhou třetinou, padly na úrodnou půdu a hra nabyla vyrovnanější, ale i dramatičtější charakter vrcholící tvrdými potyčkami hráčů. Tým VUT pak hrál několikrát v oslabení a druhou třetinu nakonec prohrál 1:2.

V poslední třetině se hráči VUT snažili hrát bez faulů, a na jejich straně byla postupně cítit jasná převaha, zúročená dalšími dvěma góly v brance týmu Masarykovy univerzity. Situaci nezvrátilo dokonce ani odvolání brankáře MU v posledních třech minutách a tým VUT v Brně skóre 5:3 z první poloviny poslední třetiny uhájil.

A jaká byla očekávání koučů obou týmů před zápasem? „Hrají za nás dva slovenští reprezentanti do dvaceti let. Dál tam jsou kluci se zkušenostmi z první české ligy nebo juniorské extra-

ligy,“ popsal nominaci, která vznikla z původně téměř šedesátičlenného kádru, kouč a student Masarykovy univerzity Jiří Tobiáš, který počítal už kvůli tomu s výhrou 5:0. Ale výsledek zápasu nakonec potvrdil slova kouče Vysokého učení technického Martina Maťašovského, který uznal, že jeho výběr je sice papírově slabší, ale jsou to hráči, kteří dokáží za reprezentaci Vysokého učení technického v Brně doslova nechat na leď všechno. „Máme v týmu kluky nanejvýš z druhé ligy, ale věřím, že to tradičně urveme bojovností,“ dodal Maťašovský, který tipoval výsledek hokejového klání obou univerzit 4:2 pro VUT.

Summary:

A long-awaited ice-hockey match between Brno University of Technology and Masaryk University student teams ended with a 5-3 (2-1,1-2,2-0) win of the BUT team. Over seven thousand spectators came to give support for their favourite university teams. Hosting this game on 25th October 2011, the Brno Kajot Arena was full of fighting spirit from the very beginning and the winning BUT team was given an endless ovation.

+++
VUTIUM, NAKLADATELSTVÍ VUT V BRNĚ, SE JAKO KAŽDÝ PODZIM ZÚČASTNILO I LETOS DVOU TRADIČNÍCH VÝSTAVNÍCH AKCÍ – 63. MEZINÁRODNÍHO KNIŽNÍHO VELETRHU V NĚMECKÉM FRANKFURTU A O PÁR DNÍ POZDĚJI PAK 21. PODZIMNÍHO KNIŽNÍHO VELETRHU V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ. A AČKOLIV JSOU OBĚ AKCE SVOU TRADICÍ, ROZSAHEM I VÝZNAMEM ZCELA NESOUMĚRITELNÉ, PŘEKVAPIVĚ NENÍ TAK ZCELA JEDNOZNAČNÉ, KTERÁ Z NICH JE Z HLEDISKA OBCHODNÍHO UŽITKU NAKLADATELSTVÍ A VNÍMÁNÍ ATMOSFÉRY ZE STRANY ÚČASTNÍKŮ ATRAKTIVNĚJŠÍ.
+++

VUTIUM NA KNIŽNÍCH VELETRZÍCH

text (jan)
foto archiv Nakladatelství VUTIUM

„Naše účast ve Frankfurtu je důležitá zejména z hlediska prezentace nakladatelství VUTIUM a školy samotné. Je to zřejmé např. z toho, že vydavatelé světově proslulých učebnic (Fyzika, Organická chemie, Konstruování), od nichž kupujeme licenční práva, o naší účasti ve Frankfurtu dobře vědí. To má pak vliv na vzájemnou komunikaci. A ze stejného důvodu máme dobré jméno také u AEUP (Asociace evropských vysokoškolských vydavatelů),“ vysvětluje ředitel nakladatelství Karel Blažek. „Obecně řečeno, naše vysokoškolské vydavatele, a tím také univerzity ve Frankfurtu, zastupuje Masarykova univerzita, VUT v Brně a Univerzita Palackého v Olomouci. Připočteme k tomu ještě i ‚studijní‘ důvody, možnost získávání informací, které se jinde dají najít jen nesnadno. Frankfurt je pro nakladatele kromě jiného také jakási ‚olympiáda‘.“

Veletrh ve Frankfurtu nad Mohanem, který je největším knižním veletrhem na světě, se konal 12.–16. října 2011. Své novinky zde představilo 7 384 vystavovatelů z více než stovky zemí včetně České republiky. Na rozdíl od jarního lipského veletrhu, který se zaměřuje hlavně na čtenáře, je ten frankfurtský určen především od-

borné veřejnosti a navštívilo ho podobně jako loni okolo 280 tisíc lidí. Hlavní pozornost byla letos zaměřena na Island, který byl partnerským státem 63. ročníku a islandský prezident Ólafur Ragnar Grímsson ho slavnostně zahájil. Nejslavnějšími hosty byli italský romanopisec Umberto Eco, který představil novinku Pražský hřbitov, a loňský držitel Nobelovy ceny za literaturu Mario Vargas Llosa z Peru.

Veletrh v Havlíčkově Brodě se konal 21. a 22. října 2011 a představilo se zde více než 150 českých nakladatelů. Vedle frankfurtského veletrhu je ten havlíkobrodský na první pohled tak trochu ošklivé káčátko, nesuďme však unáhle. Koná se sice v ošuntělém totalitním kulturním domě, ale absence výpravných sálů a skvěle vybaveného zázemí je zde bohatě nahrazena doprovodným programem a hosty zvukných jmen, kteří sem opakovaně přijíždějí. Již poněkoli- káté tak dorazil Robert Fulghum, k tradičním autorům veletrhu patří Ludvík Vaculík, Jiří Stránský, Michal Viewegh, Martin Hilský, Vlastimil Vondruška nebo Arnošt Goldflam, poprvé naopak přijeli Jan Těsnohlídek ml., Antonín Přidal, Milan Lasica, Zdeněk Svěrák a další.

A co říká o účasti Vutia zde Karel Blažek? „Havlíčkův Brod vyrostl za těch 21 ročníků ve velkou knižní událost, která dávno překročila svůj regionální rámec. Protože jde v podstatě o knižní trhy, k nimž se stále více připojují i specificky literární aktivity, jako jsou autorská čtení, prezentace nových knih nebo vyhlašování cen, je pro účastníka nezanedbatelný i zisk z prodeje. Pro nás je veletrh zajímavý také proto, že zde lze jednat s některými našimi většími odběrateli. Takže v Havlíčkově Brodě o sobě a o škole dáváme jednak vědět, ale zároveň tam také prodáváme – letošní tržba činila přes 30 tisíc.“

Summary:
This year, too, BUT VUTIUM Press participated in two traditional exhibitions – The 63rd annual Frankfurt Book Fair and 21st Autumn Book Fair in Havlíčkův Brod. The Frankfurt book fair is important mostly because BUT VUTIUM Press and the university itself can present themselves while at Havlíčkův Brod, in addition to successful sale contracts made, negotiations can be conducted with some major publishers.

SETKÁNÍ ABSOLVENTŮ NA FP VUT V BRNĚ

text Ing. Petra Koudelková, FP VUT v Brně

+++

STUDOVALI JSTE NA FAKULTĚ PODNIKATELSKÉ A VAŠE STUDIJNÍ LÉTA BYLA PŘÍJEMNOU ŽIVOTNÍ ETAPOU, KE KTERÉ SE TAKÉ JAKO MNOHÝ RÁDI VE VZPOMÍNKÁCH VRACÍTE? TAK PRÁVĚ TUTO ŽIVOTNÍ VZPOMÍNKU NA SVOJI ALMA MATER SI MOHLI PŘIPOMENOUT ABSOLVENTI FAKULTY PODNIKATELSKÉ V PÁTEK 23. ZÁŘÍ 2011 NA SETKÁNÍ ABSOLVENTŮ. VRÁTILI SE NA PÁR CHVIL V ČASE A PÁTEČNÍ ODPOLEDNE VYUŽILI K ODPOČINKU OD KAŽDODENNÍCH STAROSTÍ A POVINNOSTÍ A UŽILI SI JE SE SVÝMI BÝVALÝMI SPOLUŽÁKY.

+++

Akce byla oficiálně zahájena v pět hodin vpoledne úvodním slovem děkanky Fakulty podnikatelské Anny Putnové. Ta vyjádřila radost nad vysokou účastí absolventů a popřála všem pěknou zábavu. Její přání se jistě naplnilo, neboť o zpříjemnění večera se starala kapela a bohatý doprovodný program. Z nabídky doprovodného programu by se daly jmenovat např. vědomostní hry, šipky nebo sportovní aktivity. O sportovní část se staralo Centrum sportovních aktivit v Brně neboli CESA VUT.

Zájemci mohli využít prohlídky fakulty a čekaly je také zajímavé výstavy v připravených

tematicky orientovaných sálech. A to v sále absolventů, sále zábavy, sále vědy a výzkumu a v sále zahraniční spolupráce. Pro zajímavost, v posledně jmenovaném byly k vidění mimo jiné fotografie, videa a ocenění z různých mezinárodních soutěží, kterých se studenti fakulty již několik let pravidelně účastní.

Někteří absolventi využili možnosti spolu s dalšími prezentovat svoje profesní úspěchy a svoje společnosti před svými kolegy a bývalými spolužáky. „Myslím si, že setkání absolventů je dobrý nápad, jak se mohou bývalí spolužáci setkat a popovídat si, a je to také výborná příležitost pro firmy, jak se prezentovat absolventům a představit jim možnosti uplatnění v dané firmě,“ uvedla recruiter manažerka KB Ria Čejková.

Summary:

The BUT Faculty of Business and Management alumni could reminisce about their college days at a reunion held on Friday 23rd September, 2011. “I believe the reunion to be a good idea for the alumni to meet and talk beside this being a good opportunity for companies to present themselves to the alumni offering them job opportunities”, said Ria Čejková, a KB bank manager.

Česká hlava 2011 pro prof. Pochylého

Letošní cenou Česká hlava v kategorii cena Ministra životního prostředí byl vyznamenán prof. Ing. František Pochylý, CSc., z Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně, který je spolu s prof. Ing. Blahoslavem Maršálkem, CSc., z Botanického ústavu AV ČR autorem Flexibilních destratifikačních technologií pro řízení kvality vody ve vodních nádržích (psali jsme v Událostech 4/2011, s. 8).

Projekt laureátů přinesl flexibilní řešení problému, jak se bez použití chemikálií zbavit sinic okysličováním spodní vrstvy vody, který byl v reálných podmínkách odzkoušen dvě sezony na Brněnské přehradě. Komplex opatření prokázal, že cílenými opatřeními a jejich kombinací lze omezit rozvoj sinic a vrátit nádrže jejich původnímu účelu pro rekreaci, pitnou vodu nebo chov ryb. Zařízení se používá na Brněnské přehradě již dva roky a v přehradě sinice prakticky nejsou. Oba laureáti pokračují na vývoji dalších prostředků pro nechemickou likvidaci sinic.

(red)

(red)

(red)

(red)

Excelentní studentský design pro VUT

V soutěži Národní cena za studentský design, kterou v dobách své slávy založilo Design centrum ČR, byly oceněny dvě práce studentů VUT v Brně jako Excelentní studentský design: Obytný přívěs Odorico Pordenone Jakuba Nováka, absolventa průmyslového designu na Fakultě strojního inženýrství, a Silniční most křižující železniční trať Air-Clean Bridge Michala Šírka, studenta Ústavu architektury FAST.

Na slavnostním vyhlášení 11. listopadu 2011 byli oba studenti ocenění vedle zmíněné ceny ještě dalšími poctami: Jakub Novák obdržel Cenu Národního technického muzea (se zařazením práce do sbírek) a Cenu ředitele Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni, Michal Šírek pak Cenu ředitele Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni a Cenu novinářů, poté co již dříve, v soutěži Města bez smogu, získal Cenu generálního ředitele Českomoravského cementu, a. s. Práci obytný přívěs Odorico Pordenone jsme již v minulosti představili (viz Události 2/2011, s. 24), o práci Michala Šírka přineseme samostatný článek v příštích Událostech.

(red)

(red)

(red)

Workshop Udržitelná sídla

Na Fakultě architektury byl 17. 10. 2011 v rámci projektu OP VK s názvem Inovace magisterského a bakalářského studijního programu Architektura a urbanismus Fakulty architektury VUT v Brně – implementace principů trvale udržitelného rozvoje do výuky (CZ.1.07/2.2.00/15.0485) uspořádán mezinárodní workshop Udržitelná sídla / Sustainable settlements.

Úvodním slovem děkan doc. Ing. Josef Chybík, CSc., přivítal účastníky a zdůraznil význam řešeného projektu pro výuku i architektonickou a urbanistickou praxi. Následná vystoupení expertů z Rakouska, Švýcarska, Slovenska a ČR podnítila účastníky workshopu z řad pedagogů, studentů i dalších hostů k mnoha otázkám a navazujícím diskusím. Workshop pak pokračoval 18. a 19. října pracovním setkáním doktorandů, studentů a dalších odborníků v pasivním domě Centra Veronica v Hostětíně. Odborným garantem workshopu byla řešitelka projektu doc. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D. Celé znění tiskové zprávy k workshopu najdete na www.fa.vutbr.cz v sekci Řešené projekty.

Ing. arch. Petr Novák, věcný manažer projektu

(red)

(red)

Cena Invence firmy Kapsch

V soutěži Česká hlava pro naše nejlepší vědce byla letos udělena i Cena Invence firmy Kapsch za mimořádný vědecký počín posledních let. Cenu obdržel doc. Ing. Viliam Vatrť, DrCs., který pracuje na částečný úvazek na Ústavu geodézie Fakulty stavební VUT v Brně.

Jeho počín se týká správného stanovení nadmořské výšky. Výzkumný tým vedený Viliamem Vatrťem vyvinul teorii, jak z družicových altimetrových dat vypočítat na oceánické vztažné ploše (geoidu) hodnotu potenciálu gravitačního pole Země – konstantu W0. Průběh hladiny moře nemusíme ani znát, stačí jen vědět, jaký je potenciál na této střední ideální ploše moře, tedy znát číselnou hodnotu vyvinuté konstanty. Pokud pro výpočet výšek použijeme zmíněnou konstantu W0, budou mít všechny výšky ve světě stejný počátek. Objevem a uznáním konstanty je vytvořen základ pro vybudování jednotného výškového systému ve světě, který doposud neexistuje.

Konstanta W0 byla přijata jako světová konstanta a Čech se tak zařadil mezi tvůrce světových konstant.

(red)

(red)

(red)

Akademický turnaj v rapid šachu

Jako každoročně proběhl i letos v den studentského svátku 17. listopadu 2011 od 9 hodin v prostorách Fakulty stavební VUT turnaj vysokoškoláků – studentů, absolventů i zaměstnanců. Přebor brněnských univerzit v Rapid šachu je společnou akcí CESA a Lokálky. Záštitu nad turnajem převzal děkan Fakulty stavební VUT v Brně prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.

Na rozdíl od loňska byli pozvaní nejen technici z VUT, akademici z Masarykovy univerzity, vojáci z Univerzity obrany, zemědělci a lesníci z Mendelovy univerzity a veterináři a farmaceuti z Veterinární a farmaceutické univerzity, ale i vysokoškoláci z mimobrněnských vysokých škol a okruh účastníků byl rozšířen i o vysokoškoláky

Absolutně zvítězil Ondřej Nepomucký, absolvent VUT v Brně, před Lukášem Kuchynkou, studentem MUNI, a Lukášem Řehůřkem, studentem VŠE v Praze.

Veškeré výsledky najdete na <http://chess-results.com/tnr60237.aspx?art=1&lan=5>.

(red)

Výstava studentů U3V

Ve dnech 19.–26. října 2011 byla ve dvoraně Centra VUT v Brně k vidění výstava prací studentů Univerzity třetího věku VUT v Brně, kteří absolvovali kurz Digitální fotografie a Počítačové grafiky pod vedením doc. Ing. Jiřího Kunovského, CSc.

Výstava představila 140 fotografií, na kterých bylo možno obdivovat leckdy unikátní snímky přírodních krás zachycené často z netradičního úhlu pohledu. Práce z oblasti počítačové grafiky jsou zajímavé svým kreativním přístupem k všedním detailům reality.

Náplní kurzu, který se realizuje každý rok již od roku 2004, je práce s digitálním fotoaparátem a zpracování digitální fotografie na počítači. Kurz se koná vždy ve dvou na sebe navazujících semestrech a u přihlášených se předpokládá základní minimální znalost práce na počítači. Výuka se koná v počítačových laboratořích Fakulty informačních technologií VUT Brno na Božetěchově ulici.

Výsledky práce absolventů kurzu, které po celý týden přicházeli obdivovat jejich přátelé a známí, si zaslouží velký respekt.

(red)

Volby do Akademického senátu

Volby zástupců všech součástí VUT do Akademického senátu VUT pro nové funkční období říjen 2011 až říjen 2014 se na všech součástech kromě FaVU uskutečnily ve dnech 10. 10. – 12. 10. 2011. Dne 25. 10. 2011 se pak konalo ustavující zasedání nově zvoleného Akademického senátu VUT. Na tomto prvním zasedání byli zvoleni nový předseda AS VUT a předseda komory akademických pracovníků (KAP) AS VUT – místopředseda AS VUT. Dále byly zřízeny pracovní komise AS VUT a jmenování jejich předsedové. Na zasedání AS VUT dne 22. 11. 2011 byli dále ustaveni do funkce člena AS VUT tři zástupci FaVU, kteří byli zvoleni dodatečně ve volbách do AS VUT uskutečněných na FaVU ve dnech 7.–8. 11. 2011.

PŘEDSEDA AS VUT: doc. Dr. Ing. Petr Hanáček
PŘEDSEDKYNĚ KAP AS VUT – MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ AS VUT: doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
PŘEDSEDA SK AS VUT – MÍSTOPŘEDSEDA AS VUT: Bc. Karel Koranda
PŘEDSEDA EKONOMICKÉ KOMISE AS VUT: RNDr. Pavel Popela, Ph.D.
PŘEDSEDKYNĚ PEDAGOGICKÉ KOMISE AS VUT: Ing. Helena Hanušová, CSc.
PŘEDSEDKYNĚ KOMISE PRO TVŮRČÍ ČINNOST AS VUT: prof. RNDr. Milada Vávrová, CSc.
PŘEDSEDA LEGISLATIVNÍ KOMISE AS VUT: Ing. Jan Roupec, Ph.D.

Jarmila Cardová, kancelář AS VUT v Brně

Poradenské centrum Přes bloky

Poradenské centrum Přes bloky nabízí sociálně právní poradenství studentům a zaměstnancům VUT v Brně.

Zorientovat se v předpisech sociálního zabezpečení, zjistit, na jaké sociální dávky během studia mají studenti nárok a jaké náležitosti mají tyto žádost mít, popřípadě kam je adresovat – nejen takové informace poskytuje poradenské centrum Přes bloky studentům a zaměstnancům VUT v Brně. V praxi služby sociálně právní poradny přesahují od sociálního zabezpečení až do práva rodinného a pracovního, často je výstupem poradenství také zprostředkování kontaktu na navazující sociální služby (dluhové poradenství, bezplatné právní služby, lékaři apod.).

Poradenských služeb centra mohou využít studenti a zaměstnanci VUT v Brně. Kontakt: botkova@lli.vutbr.cz, www.presbloky.cz.

Mgr. Naďa Botková, ICV VUT v Brně, Poradenské centrum Přes bloky

Fakulta chemická si připomněla významné jubileum

Dne 8. listopadu 1911 rakouské ministerstvo kultury a vyučování povolilo zřízení Fakulty chemické na tehdejší C. k. České vysoké škole technické v Brně. Fakulta chemická si tak 9. listopadu 2011 mohla tento významný den připomenout v rámci oslav 100. výročí od založení fakulty. Oslavy začaly slavnostním obědem členů vědecké rady a po skončení zasedání vědecké rady pokračovaly v hlavním traktu Fakulty chemické, kde byl pro zaměstnance, doktorandy, absolventy a hosty nachystán program. Po přípitku následovalo představení knihy Vysoké učení technické v Brně – 100 let Fakulty chemické a poté zazněly přednášky o novodobé historii Fakulty chemické. Nechyběla ani exkurze na nově budovaná pracoviště fakulty v rámci projektu operačního programu Věda a výzkum pro inovace. Slavnosti vyvrcholily rautem a posezením u cimbálové muziky.

Ing. Pavel Diviš, Ph.D., FCH VUT v Brně

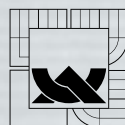
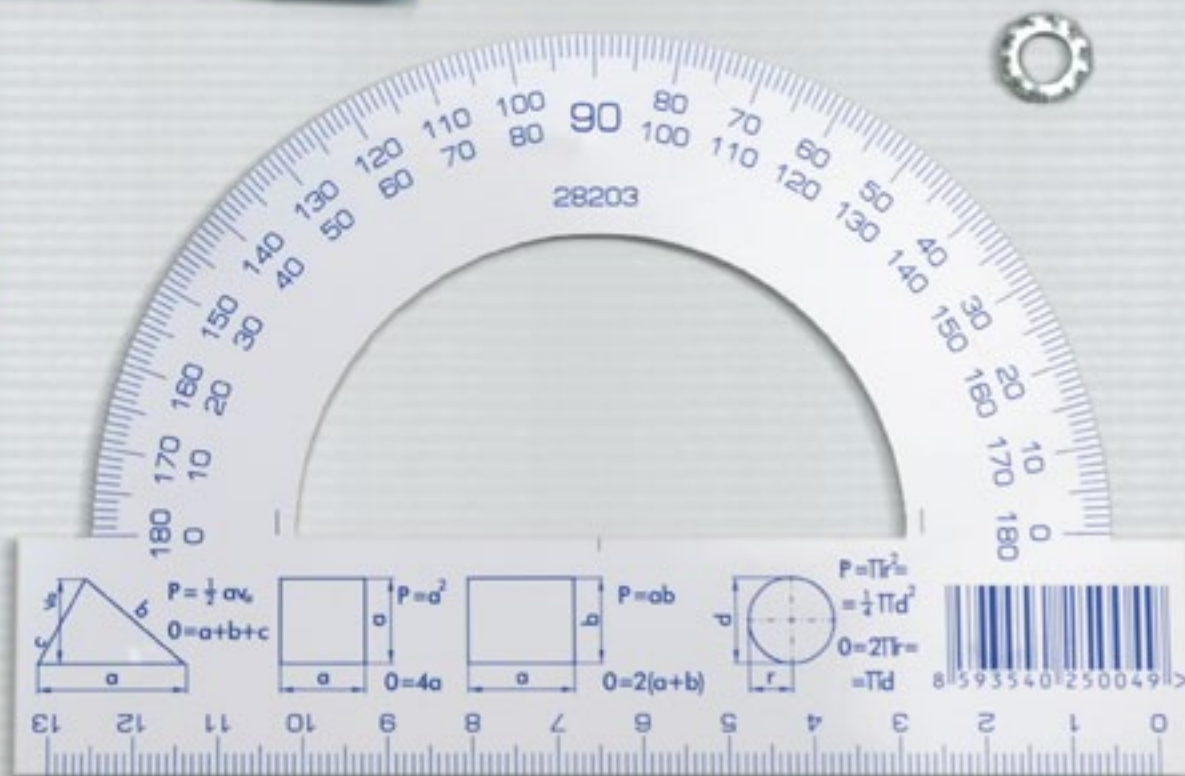
Nejsme jenom šroubkaři

Slavný malíř, člen protichemické jednotky, profesionální pilot nebo manažer sportovního klubu. I tak může vypadat absolvent VUT v Brně. Že VUT rovná se pouze stavařina, elektro nebo strojírenství, už dávno neplatí, i když technické obory tvoří samozřejmě základ univerzity. Výuku na VUT v Brně dnes zajišťuje 8 fakult a 2 vysokoškolské ústavy a kromě technických a IT oborů tak nabízí vzdělání v přírodních vědách, ekonomice, výtvarném umění nebo architektuře.

Právě na to se VUT snaží upozornit mediálními direkt marketingovou kampaní s názvem „Nejsme jenom šroubkaři“. Kromě šíře svých oborů chce VUT v Brně svými současnými aktivitami také ukázat, že je moderní univerzitou, která umí komunikovat s mladými lidmi. Na vybraných gymnáziích tak zástupci Útvaru vnějších vztahů rozdávali zdravou svačinku – jablka s nápisem, od slunce vysvíceným, „Žeru VUT“. Ovoce, které zrálo na stromech od srpna do konce září, tak představovalo další propagační předmět – vedle již osvědčených odznaků, zápalak s nápisem Hořím pro VUT v Brně nebo právě připravovaných triček s QR kódem. Ten se stal také leitmotivem nového čísla lifestyleového časopisu jdi.na.vutbr.cz, magazín uvádí i uzavírá.

(van)

www.nejsmejenomsroubkari.cz

UDÁLOSTI NA VUT V BRNĚ

Dvoutměsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIIUM. Číslo 6/2011/21. ročník, vychází 15. 12. 2011. Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, vanyskova@ro.vutbr.cz. Vydání připravila: PhDr. Jana Novotná, tel.: 541 145 345, novotna@ro.vutbr.cz. Redakční rada: PhDr. Karel Blažek (ředitel nakladatelství VUTIIUM), MgA. Petr Dub, DiS., Bc. Tomáš Krejch (SKAS), doc. MgA. Petr Kvičala (prorektor), doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc., doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc. (prorektor), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno, redakce@ro.vutbr.cz, www.vutbr.cz.

Grafická úprava: Kristýna Greplová (FaVU VUT v Brně), Marek Przybyla (VUTIIUM). Tisk: Helbich, a. s., Brno